

EN KOLAY,
EN GÜVENLİ TİCARET

T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Hükümet Meydanı Ulus/Ankara
Tel: 0312 306 80 00
www.gtb.gov.tr
info@gtb.gov.tr

T.C.
GÜMRÜK ve TİCARET BAKANLIĞI

111 SORUDA
YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ

KOLAY TİCARET, BÜYÜK TÜRKİYE

YERİNDE GÜMRÜKLEME | İZİNLI GÖNDERICI | AEO

YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ

T.C.
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü

111 SORUDA
YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ

KOLAY TİCARET, BÜYÜK TÜRKİYE

İçindekiler

SUNUŞ	4
BÖLÜM 1: YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ	5
1) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ NEDİR?	5
2) KİMLER YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ OLABİLİR?	5
3) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜNÜN SAğLADIğI KOLAYLIKLAR NELERDİR?	5
4) TALEBE BAğLI OLAN VE OLMAYAN KOLAYLIKLAR NELERDİR?	6
5) TALEBE BAğLI OLAN KOLAYLIKLARA BAŞVURABİLMEK İÇİN YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SERTİFİKASI ALINMIŞ OLMASI GEREKİR Mİ?	7
6) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SERTİFİKASI VERİLİRKEN HANGİ KOŞULLARA BAKILIR?	7
7) GÜVENİLİRLİK KOŞULU NASIL SAğLANIR?	8
8) TİCARİ KAYITLARIN GÜVENİLİR VE İZLENEBİLİR OLMASI KOŞULU NASIL SAğLANIR?	8
9) MALİ YETERLİLİK KOŞULU NASIL SAğLANIR?	8
10) EMNİYET VE GÜVENLİK KOŞULU NASIL SAğLANIR?	8
11) BAŞVURU SIRASINDA HANGİ BELGELER İSTENİR?	9
12) ISO BELGELERİ HANGİ ÖZELLİKLERDE OLMALIDIR?	9
13) BAŞVURULAR NEREYE VE NASIL YAPILIR?	10
14) BAŞVURU NASIL DEğERLENDİRİLİR?	10
15) N İNCELEME NASIL YAPILIR?	11
16) YERİNDE İNCELEME NASIL YAPILIR?	11
17) DEğERLENDİRME NASIL YAPILIR?	11
18) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SERTİFİKASI NASIL DÜZENLENİR?	12

19) BAŞVURULAR HANGİ HALLERDE DOĞRUDAN REDDEDİLİR?	12
20) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SERTİFİKASINDA HANGİ DEĞİŞİKLİKLER YAPILABİLİR?	12
21) SERTİFİKANIN GEÇERLİLİK SÜRESİ NEDİR?	13
22) SERTİFİKA SAHİPLERİNİN KOŞULLARI KARŞILAMAYA DEVAM EDİP ETMEDİĞİ NASIL İZLENMEKTEDİR?	13
23) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜNE İLİŞKİN YAPTIRIMLAR NELERDİR?	14
24) SERTİFİKANIN ASKIYA ALINMASI PROSEDÜRÜ NASIL İŞLETİLİR?	14
25) SERTİFİKANIN ASKIYA ALINMASININ ETKİSİ NEDİR?	14
26) SERTİFİKANIN GERİ ALINMASI PROSEDÜRÜ NASIL İŞLETİLİR?	15
27) SERTİFİKANIN GERİ ALINMASININ ETKİSİ NEDİR?	15
28) SERTİFİKANIN İPTALİ PROSEDÜRÜ NASIL İŞLETİLİR?	15
29) SERTİFİKANIN İPTALİNİN ETKİSİ NEDİR?	16
30) AYNI ANDA HEM ONAYLANMIŞ KİŞİ HEM DE YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ OLUNABİLİR Mİ?	16
BÖLÜM 2: İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZNİ	16
31) İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME NEDİR?	17
32) KİMLER İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZNİNE SAHİP OLABİLİR?	17
33) BAŞVURU NEREYE VE NASIL YAPILIR?	17
34) BAŞVURU NASIL DEĞERLENDİRİLİR?	17
35) İZİNDE HANGİ HUSUSLAR BELİRTİLİR?	18
36) HANGİ EŞYA İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZNİ KAPSAMINDA İHRAÇ EDİLEMEZ?	18
37) İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZNİ KAPSAMINDA "RİSKLİ EŞYA" TAŞINABİLİR Mİ?	18
38) İZİN KAPSAMI TESİSLER NASIL BELİRLENİR?	19

39) BAŞKASINA AİT TESİSLER İZİN KAPSAMINDA KULLANILABİLİR Mİ?	19
40) İZİNDE YER ALAN TESİSLER NASIL DEĞİŞTİRİLİR?	19
41) İZİN KAPSAMINDA HANGİ GÜMRÜK MÜDÜRLÜKLERİNDEN İŞLEM YAPILABİLİR?	20
42) İZİN KAPSAMI TESİSLERDE BULUNMASI GEREKEN GÜVENLİ ALAN NEDİR?	20
43) GÜVENLİ ALAN HANGİ ÖZELLİKLERE SAHİP OLMALIDIR?	20
44) İZİN KAPSAMINDA HANGİ REJİMLER DAHİLİNDE İŞLEM YAPILABİLİR?	21
45) İZİN SAHİBİ MÜHÜRLEME YETKİSİNE SAHİP MİDİR?	21
46) İZİN KAPSAMI EŞYANIN KESİN İHRACATINDA MÜHÜRLEME VE YÜKLEME İŞLEMLERİNİ KİM, NEREDE YAPAR?	21
47) İZİN KAPSAMINDA İHRAÇ EDİLECEK DAHİLDE İŞLEME REJİMİNE KONU EŞYANIN MÜHÜRLEME VE YÜKLEME İŞLEMLERİNİ KİM, NEREDE YAPAR?	22
48) İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İŞLEM SÜRECİ NASIL GERÇEKLEŞMEKTEDİR?	22
49) MESAİ SAATLERİ DIŞINDA İZİN KAPSAMINDA İŞLEM YAPILABİLİR Mİ?	24
50) İZİN SAHİBİ HANGİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ YERİNE GETİRMEKLE SORUMLUDUR?	24
51) İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZİNİNDE İHLAL DURUMLARI NELERDİR?	25
52) İHLAL DURUMUNDA UYGULANACAK YAPTIRIMLAR NELERDİR?	26
53) İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZİNİ HANGİ DURUMLARDA GERİ ALINIR?	27
BÖLÜM 3: İZİNLİ GÖNDERİCİ YETKİSİ	28
54) İZİNLİ GÖNDERİCİ KİMDİR?	28
55) KİMLER İZİNLİ GÖNDERİCİ OLABİLİR?	28
56) BAŞVURU NEREYE VE NASIL YAPILIR?	29
57) BAŞVURU NASIL DEĞERLENDİRİLİR?	29
58) İZİNDE HANGİ HUSUSLAR BELİRTİLİR?	29
59) HANGİ EŞYA İZİNLİ GÖNDERİCİ YETKİSİ KAPSAMINDA TAŞINAMAZ?	30
60) İZİNLİ GÖNDERİCİ YETKİSİ KAPSAMINDA "RİSKLİ EŞYA" TAŞINABİLİR Mİ?	30

61) YETKİ KAPSAMI TESİSLER NASIL BELİRLENİR?	30
62) BAŞKASINA AİT TESİSLER YETKİ KAPSAMINDA KULLANILABİLİR Mİ?	30
63) YETKİ KAPSAMINDA BULUNAN TESİSLER NASIL DEĞİŞTİRİLİR?	31
64) YETKİ KAPSAMINDA HANGİ GÜMRÜK MÜDÜRLÜKLERİNDEN İŞLEM YAPILABİLİR?	31
65) YETKİ KAPSAMI TESİSLERDE BULUNMASI GEREKEN GÜVENLİ ALAN NEDİR?	32
66) GÜVENLİ ALAN HANGİ ÖZELLİKLERE SAHİP OLMALIDIR?	32
67) YETKİ KAPSAMINDA HANGİ REJİMLER DAHİLİNDE İŞLEM YAPILABİLİR?	32
68) İZİNLİ GÖNDERİCİ MÜHÜRLEME YETKİSİNE SAHİP MİDİR?	33
69) YETKİ KAPSAMI EŞYANIN KESİN İHRACATINDA MÜHÜRLEME VE YÜKLEME İŞLEMLERİNİ KİM, NEREDE YAPAR?	33
70) İZİNLİ GÖNDERİCİ İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZİNİNE SAHİP OLMAYAN KİŞİNİN HANGİ TÜR EŞYASINI TAŞIYABİLİR, EŞYANIN MÜHÜRLEME VE YÜKLEME İŞLEMLERİNİ KİM, NEREDE YAPAR?	33
71) İZİNLİ GÖNDERİCİNİN İŞLEM SÜRECİ NASILDIR?	34
72) YETKİ KAPSAMINDA KULLANILABİLECEK TRANSİT BEYANI TÜRLERİ NELERDİR?	35
73) MESAI SAATLERİ DIŞINDA İZİN KAPSAMINDA İŞLEM YAPILABİLİR Mİ?	36
74) İZİN SAHİBİ HANGİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ YERİNE GETİRMEKLE SORUMLUDUR?	36
75) İZİNLİ GÖNDERİCİ YETKİSİNDE İHLAL DURUMLARI NELERDİR?	37
76) İHLAL DURUMUNDA UYGULANACAK YAPTIRIMLAR NELERDİR?	38
77) GERİ ALMA PROSEDÜRÜ NASIL İŞLETİLİR?	39
BÖLÜM 4: DİĞER BASİTLEŞTİRİLMİŞ UYGULAMALAR	39
78) EKSİK BEYAN USULÜ NEDİR?	39
79) EKSİK BEYAN USULÜNDEN KİMLER FAYDALANABİLİR?	40
80) EKSİK BEYAN USULÜNE GÖRE SONRADAN GETİRİLEBİLECEK BELGELER NELERDİR?	40
81) EKSİK BEYAN USULÜ HANGİ DURUMLARDA ASKIYA ALINIR?	40

82) KISMİ TEMİNAT NEDİR?	40
83) KISMİ TEMİNAT UYGULAMASINDAN KİMLER FAYDALANABİLİR?	41
84) KISMİ TEMİNAT UYGULAMASI HANGİ DURUMLARDA ASKIYA ALINIR?	41
85) GÖTÜRÜ TEMİNAT NEDİR?	41
86) GÖTÜRÜ TEMİNAT UYGULAMASINDAN KİMLER FAYDALANABİLİR?	41
87) GÖTÜRÜ TEMİNAT YETKİSİ BAŞVURUSU NEREYE VE NASIL YAPILIR?	41
88) GÖTÜRÜ TEMİNAT TÜRLERİ NELERDİR?	42
89) GÖTÜRÜ TEMİNAT UYGULAMASINDAN YARARLANABİLMEK İÇİN VERİLECEK TEMİNAT NASIL BELİRLENİR?	42
90) GÖTÜRÜ TEMİNAT YETKİSİNİN GÜNCELLENMESİ GEREKİR Mİ?	43
91) GÖTÜRÜ TEMİNAT YETKİSİ HANGİ DURUMLARDA ASKIYA ALINIR?	43
92) GÖTÜRÜ TEMİNAT YETKİSİ HANGİ DURUMLARDA GERİ ALINIR?	44
93) ONAYLANMIŞ İHRACATÇI KİMDİR?	44
94) BASİTLEŞTİRİLMİŞ İŞLEM KAPSAMINDA A.TR DÜZENLEME VE VİZE ETME İZİNİ NEDİR?	44
95) BASİTLEŞTİRİLMİŞ İŞLEM KAPSAMINDA A.TR DÜZENLEME VE VİZE ETME İZİNİNDEN KİMLER FAYDALANABİLİR?	45
96) BASİTLEŞTİRİLMİŞ İŞLEM KAPSAMINDA A.TR DÜZENLEME VE VİZE ETME İZİNİ HANGİ DURUMLARDA ASKIYA ALINIR?	45
97) BASİTLEŞTİRİLMİŞ İŞLEM KAPSAMINDA A.TR DÜZENLEME VE VİZE ETME İZİNİ HANGİ DURUMLARDA GERİ ALINIR?	45
98) EŞYANIN KIYMETİNE BAKILMAKSIZIN FATURA BEYANI/EUR.MED FATURA BEYANI DÜZENLEME İZİNİ NEDİR?	46
99) EŞYANIN KIYMETİNE BAKILMAKSIZIN FATURA BEYANI/EUR.MED FATURA BEYANI DÜZENLEME İZİNİNDEN KİMLER FAYDALANABİLİR?	46
100) EŞYANIN KIYMETİNE BAKILMAKSIZIN FATURA BEYANI/EUR.MED FATURA BEYANI DÜZENLEME İZİNİ HANGİ DURUMLARDA ASKIYA ALINIR?	46
101) EŞYANIN KIYMETİNE BAKILMAKSIZIN FATURA BEYANI/EUR.MED FATURA BEYANI DÜZENLEME İZİNİ HANGİ DURUMLARDA GERİ ALINIR?	47

BÖLÜM 5: EMNİYET VE GÜVENLİK KONTROLLERİNE İLİŞKİN KOLAYLIKLAR	47
102) DAHA AZ VE ÖNCELİKLİ OLARAK KONTROL VE MUAYENEYE TABİ TUTULMA KOLAYLIĞI NEDİR?	47
103) AZALTILMIŞ ZORUNLU BİLGİLERDEN OLUŞAN ÖZET BEYAN VEREBİLME KOLAYLIĞI NASIL KULLANILIR?	47
104) EMNİYET VE GÜVENLİK KONTROLLERİNE İLİŞKİN DİĞER KOLAYLIKLAR NELERDİR?	48
105) EMNİYET VE GÜVENLİK KONTROLLERİNE İLİŞKİN İHLAL DURUMLARI NELERDİR?	48
106) İHLAL DURUMUNDA UYGULANACAK YAPTIRIMLAR NELERDİR?	49
BÖLÜM 6: DÜNYADA YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ UYGULAMASI	49
107) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜNE İLİŞKİN ULUSLARARASI DÜZENLEMELER NELERDİR?	50
108) DÜNYADA HANGİ ÜLKELERDE YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ UYGULAMASI BULUNMAKTADIR?	50
109) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ ULUSLARARASI ARENADA NEDEN ÖNEMLİDİR?	51
110) KARŞILIKLI TANIMA ANLAŞMASI NEDİR?	51
BÖLÜM 7: YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ UYGULAMASININ FAYDALARI	53
111) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ UYGULAMASININ FAYDALARI NELERDİR?	53

SUNUŞ

Hükümetimiz döneminde, ülkemizdeki gümrük idarelerimizin işleyişinden görünümüne, sistemi tamamen değiştiren, hızlandıran, kolaylaştıran ve daha güvenli hale getiren yeni düzenlemeler yaptık.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak “En Kolay, En Güvenli Ticaret” misyonu doğrultusunda; “Kolay Ticaret, Büyük Türkiye” projelerimizi hayata geçiriyoruz.

Bu çerçevede ülkemizin dış ticaret işlemlerine dinamizm kazandıracak, “Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği” Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Bu Yönetmelik ile, gümrük işlemlerini hızlandıran ve kolaylaştıran bir uygulama olan Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü ülkemizde de tanınacak ve bu statüye sahip firmaların yararlanacağı kolaylıklardan en önemli ikisi olan “izinli gönderici” ve “ihracatta yerinde gümrükleme” uygulamaları hayata geçirilecektir.

Söz konusu Yönetmelik, ticari hayatta yeni bir dönem açarak ihracatçı ve taşıyıcı firmaların gümrük işlemlerini kendi tesislerinden yapabilmelerine imkân tanıyacaktır. Böylece hem firmalarımız zaman ve maliyet tasarrufu sağlayacak, hem de gümrüklerimizdeki iş yoğunluğunun önüne geçilecektir. Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip tüm ithalatçı firmalarımızın daha az ve öncelikli olarak kontrole tabi tutulacağı gümrüklerden hızlı geçiş sistemi başlatılacaktır.

2023 yılı ihracat hedeflerimiz doğrultusunda geliştirilen bu uygulama sayesinde, ticaret erbabımızın uluslararası piyasalarda daha çok tercih edilmesi ile rekabet gücümüz artarak, ihracatımızın desteklenmesine katkı sağlanacaktır. İlk aşamada ihracatçı ve taşıyıcılara rahat bir nefes aldırarak olan bu uygulamanın, önümüzdeki dönemde ithalatçıları da kapsayacak şekilde yaygınlaştırılmasını ve imzalanacak karşılıklı tanıma anlaşmaları ile firmalarımızın diğer ülkelerde de imtiyazlı muamele görmelerinin yolunun açılmasını hedeflemekteyiz.

Bu kitapçık, yeni sistemin daha kolay anlaşılabilmesi, doğru bilgi edinilebilmesi ve hızlı şekilde uyum sağlanabilmesi amacıyla soru-cevap şeklinde hazırlanmıştır. Kitapçığın dış ticaret işlemleri ile ilgili tüm aktörlere faydalı ve yol gösterici olmasını temenni ediyor, yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün hayata geçirilmesinde ve kitapçığın hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

*Hayati YAZICI
Gümrük ve Ticaret Bakanı*

BÖLÜM 1: YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ

1) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ NEDİR?

Yetkilendirilmiş yükümlü, gümrük yükümlülüklerini yerine getiren, kayıt sistemi düzenli ve izlenebilir olan, mali yeterlilik, emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunan, kendi oto kontrolünü yapabilen güvenilir firmalara gümrük işlemlerinde birtakım kolaylık ve imtiyazlar tanıyan uluslararası bir statüdür.

2) KİMLER YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ OLABİLİR?

Serbest Bölgeler dâhil Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik, en az üç yıldır faaliyette bulunan gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşları yetkilendirilmiş yükümlü olabilir. Üç yıldan az süredir faaliyette bulunan kişilerin durumu ise Bakanlıkça ayrıca değerlendirilir.

3) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜNÜN SAĞLADIĞI KOLAYLIKLAR NELERDİR?

a) Basitleştirilmiş Usullere İlişkin Kolaylıklar:

- İhracatta yerinde gümrükleme (ihracat eşyasını ihracat gümrük idaresine sunmadan işlemlerini kendi tesislerinden yapabilmek),
- İzinli gönderici (transit eşyasını hareket gümrük idaresine sunmadan kendi tesislerinden sevk edebilmek),
- Teminatlı işlemlerinde her bir işlem için ayrı teminat yerine götürü teminat uygulaması kapsamında tutarı önceden belirlenmiş süresiz ve düşümsüz teminat verebilmek,
- Teminatlı işlemlerinde kısmi oranda teminat verebilmek,
- Odalarca onay ve gümrük müdürlüklerince vize işlemlerine gerek kalmaksızın A.TR dolaşım belgesi düzenleyebilmek,
- Eşyanın kıymetine bakılmaksızın Fatura Beyanı ve EUR.MED Fatura Beyanı düzenleyebilmek,

- Eksik belgeyle beyanda bulunabilme,
- Eşya türüne göre sınırlama olmaksızın tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden (gümrük işlemlerinin, eşya taşıttan indirilmeden tamamlanması) yararlanabilme,
- Gümrük Yönetmeliğiyle belirlenmiş eşyanın ithalinde 6 ay öncesine kadar alınmış tahlil raporu ibraz edebilme,
- Gümrük Yönetmeliğiyle belirlenmiş eşyayı tahlil sonuçları alınmadan teslim alabilme,
- Konşimentosu ibraz edilemeyen petrol ve türevlerini konşimento ibrazından önce teslim alabilme,
- Ayniyat tespitine ilişkin Bakanlıkça yapılacak farklı düzenlemelerden faydalanabilme.

b) Emniyet ve Güvenliğe İlişkin Kolaylıklar:

- Azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verebilme,
- İthalatta ve ihracatta gümrük işlemlerinin eşyanın tesliminden önce fiziki muayene ve belge kontrolünün olmadığı hat olan mavi hatta işlem görebilme,
- Taşıt üstü işlemlerde de mavi hattan yararlanabilme,
- Daha az belge kontrolü veya muayeneye tabi tutulabilme,
- Belge kontrolü veya muayenenin yapılacak olması halinde, bu işlemleri öncelikle gerçekleştirebilme.

4) TALEBE BAĞLI OLAN VE OLMAYAN KOLAYLIKLAR NELERDİR?

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün sağladığı kolaylıkların bazılarında yararlanabilmek için ayrıca bir başvuruda bulunmaya gerek yokken ve bunlar için herhangi bir ek koşul aranmazken, bazıları için başvuruda bulunmak ve ilave koşulları karşılamak gerekir. Bu durumlar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Talebe ve ek şartlara bağlı olmaksızın bütün YY'lerin yararlanabildiği kolaylıklar	Talebe ve ek şartlara bağlı olarak YY'lerin yararlanabildiği kolaylıklar
<ul style="list-style-type: none"> • Azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verebilme • Daha az ve öncelikli olarak belge kontrolü veya muayeneye tabi tutulma • Eksik belgeyle beyanda bulunabilme • Kısmi teminat uygulamasından faydalanabilme • Mavi hattan (taşıt üstü dahil) yararlanabilme • Eşya türüne göre sınırlama olmaksızın tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usulden yararlanabilme 	<ul style="list-style-type: none"> • İhracatta yerinde gümrükleme uygulaması kapsamında ihracat yapabilme • İzinli gönderici yetkisi kapsamında taşımacılık yapabilme • Götürü teminat uygulamasından faydalanabilme • ATR Dolaşım Belgesi düzenleyebilme • Fatura Beyanı ve EUR-MED Fatura Beyanı düzenleyebilme

5) TALEBE BAĞLI OLAN KOLAYLIKLARA BAŞVURABİLMEK İÇİN YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SERTİFİKASI ALINMIŞ OLMASI GEREKİR Mİ?

Talebe bağlı kolaylıklar için başvurmadan önce yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası alınmış olması gerekmez. Talebe bağlı kolaylıklar için başvurular, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusuyla birlikte yapılabileceği gibi yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası alındıktan sonra da yapılabilir. Ancak, talebin yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasıyla birlikte yapılmış olması halinde, bu kolaylıklar için aranan ek koşullar karşılanmış olsa bile, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası almaya hak kazanılmamışsa bu kolaylıklardan faydalanma talepleri reddedilir ve bu kolaylıklardan faydalanılamaz.

6) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SERTİFİKASI VERİLİRKEN HANGİ KOŞULLARA BAKILIR?

Yetkilendirilmiş yükümlü olmak isteyen başvuru sahiplerinde aranan 4 temel koşul bulunmaktadır:

- Güvenilirlik Koşulu
- Ticari Kayıtların Güvenilir ve İzlenebilir Olması Koşulu
- Mali Yeterlilik Koşulu
- Emniyet ve Güvenlik Koşulu

7) GÜVENİLİRLİK KOŞULU NASIL SAĞLANIR?

Bu koşulun sağlanabilmesi için başvuru sahibi tarafından ciddi veya mükerrer olarak gümrük mevzuatı ihlali yapılmamış olması gerekir. Ayrıca, yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin %10'undan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının, kamu güvenliğini tehdit edici ciddi suç veya ciddi boyutta mali suçtan dolayı ceza veya mahkûmiyet kararının bulunmaması gerekir.

8) TİCARİ KAYITLARIN GÜVENİLİR VE İZLENEBİLİR OLMASI KOŞULU NASIL SAĞLANIR?

Bu koşulun sağlanabilmesi için başvuru sahibinin ticari ve varsa taşımaya ilişkin kayıtlarının gümrük kontrollerinin doğru ve etkin bir şekilde yapılabilmesine elverişli ve eşya hareketlerini gösterecek şekilde izlenebilir olması gerekir. Ayrıca, ticari faaliyetlerine ilişkin belgelerinin düzgün bir şekilde arşivlenmesi ve korunması ile başvuru sahibinin bilgisayar sistemini yetkisiz girişlerden korumaya ve verilerini güvenceye almaya yönelik uygun bilişim teknolojisi güvenlik önlemlerine sahip olması gerekir.

9) MALİ YETERLİLİK KOŞULU NASIL SAĞLANIR?

Bu koşulun sağlanabilmesi için başvuru sahibinin, taahhütlerini karşılamaya yeterli bir mali durumda bulunması ve hakkında iflas işlemleri başlatılmamış olması gerekir.

10) EMNİYET VE GÜVENLİK KOŞULU NASIL SAĞLANIR?

Bu koşulun sağlanabilmesi için başvuru sahibinin aşağıdaki özellikleri taşıyor

olması gerekir;

- Binalarının, sevkiyat sahalarının ve kargo bölümlerinin izinsiz giriş ve sızmaları önleyecek nitelikte olması,
- Eşyaya ve taşıma araçlarına izinsiz müdahaleleri önleyecek tedbirleri almış olması,
- Kendi otokontrolünü sağlıyor olması,
- Birlikte çalıştığı kişi ve kuruluşların nasıl iş yaptıklarını kontrol ediyor olması,
- Hassas pozisyonlardaki çalışanları hakkında periyodik olarak güvenlik araştırması yapıyor olması.

11) BAŞVURU SIRASINDA HANGİ BELGELER İSTENİR?

- Başvuru Formu
- Soru Formu
- Adli sicil belgeleri/beyan formları
 - › T.C uyruklu ve/veya Türkiye’de ikamet eden yabancı uyruklu yönetim kurulu üyeleri, şirket sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlar için resmi kuruma verilmek üzere alınan adli sicil belgeleri
 - › Varsa, sürekli olarak yurtdışında ikamet eden yabancı uyruklu yönetim kurulu üyeleri, şirket sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlar için imzalı Beyan Formu.
- Borcu yoktur belgeleri
 - › Vergi borcu olmadığını gösterir yazı
 - › SGK prim borcu olmadığını gösterir yazı
- Mali durumunu gösteren YMM Raporu
- ISO 9001 ve ISO 27001 Sertifikaları

12) ISO BELGELERİ HANGİ ÖZELLİKLERDE OLMALIDIR?

Başvuru sahibince başvuruya eklenecek ISO 9001 ve ISO 27001 Sertifikaları;

- Avrupa Akreditasyon Birliğinin karşılıklı tanıma anlaşmalarına imza atmış akreditasyon kurumları (örneğin Türkiye’de Türk Akreditasyon Kurumu) tarafından akredite edilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca düzenlenmiş olmalıdır.

- Akreditasyon kurumunun markasını taşımalıdır.
- Güncel olmalıdır.
 - › En son revize edilen standart serisine göre düzenlenmiş olmalıdır. (Örneğin; bu kitabın yayınlandığı tarih itibarıyla ISO 9001:2008 ile ISO 27001:2005 güncel sertifikalardır.)
 - › Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu tarihi itibarıyla 3 yıldan eski olmamalıdır.

13) BAŞVURULAR NEREYE VE NASIL YAPILIR?

Başvuru, başvuru formu doldurularak aranan belgelerle birlikte, şirket merkezinin ticaret siciline kayıtlı bulunduğu yere en yakın gümrük müdürlüğünün bağlı olduğu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne yapılır.

Örneğin; Şirketin ticaret siciline kayıtlı olduğu yer Manisa ise, en yakın gümrük müdürlüğü Manisa Gümrük Müdürlüğü olduğundan ve bu Gümrük Müdürlüğü Ege Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne bağlı olduğundan dolayı başvurunun Ege Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne yapılması gerekir.

14) BAŞVURU NASIL DEĞERLENDİRİLİR?

Başvuru sonucunda statünün tanınıp tanınmayacağına ilişkin kararın verilmesi sürecinde şu aşamalardan geçilmektedir.

- Ön inceleme
- Yerinde inceleme
- Değerlendirme

15) ÖN İNCELEME NASIL YAPILIR?

Başvurunun yapıldığı gümrük ve ticaret bölge müdürlüğünce başvuruda ibraz edilen belgelerin tam olup olmadığına ve bu belgelerin eksik bilgi içerip içermediğine ön inceleme kapsamında bakılır.

Bölge müdürlüğü, ön incelemeyi 15 iş günü içerisinde yaparak başvuruya ilişkin tüm bilgi ve belgelerin tam olması halinde, ön inceleme formunu Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderir.

Başvuruya ilişkin tüm bilgi ve belgelerin tam olmaması halinde, başvuru sahibine eksiklikleri tamamlaması için 30 iş günü süre tanınır ve süresi içinde tamamlanan eksik bilgi ve belgeler ilgili bölge müdürlüğünce 10 iş günü içerisinde incelenerek ön inceleme formu düzenlenir. Bu form Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilir. Belgelerin süresi içerisinde tamamlanmaması halinde ise başvuru reddedilir.

16) YERİNDE İNCELEME NASIL YAPILIR?

Yerinde inceleme yapılması için Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğünce 10 iş günü içerisinde Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Sonradan Kontrolü Yönetmeliğince sonradan kontrol işlemlerini yapmak üzere yetkilendirilmiş olan sonradan kontrol yetkilisi görevlendirilmesine ilişkin işlemler tamamlanır.

Sonradan kontrol yetkilisince, başvuru sahibinin ticari faaliyetlerine ilişkin tesislerinde, kayıtların izlenilebilirliği, emniyet ve güvenlik koşullarına uygunluk gibi hususlar yerinde inceleme kapsamında 30 iş günü içerisinde incelenir.

Yapılan inceleme sonucunda yerinde inceleme değerlendirme formu düzenlenir. Bu form Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilir.

17) DEĞERLENDİRME NASIL YAPILIR?

Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü yerinde inceleme değerlendirme formunda yer alan bilgileri değerlendirerek başvuru sahibinin sertifika almaya hak kazanıp kazanmadığını tespit eder.

Genel Müdürlükçe, koşulların sağlandığının anlaşılması halinde, sertifikayı düzenlemek üzere, koşulların sağlanmadığının tespit edilmesi halinde ise başvurunun reddedilmesini teminen ilgili Bölge Müdürlüğüne bildirimde bulunulur.

18) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SERTİFİKASI NASIL DÜZENLENİR?

“TR/AEOF/” ibaresi ile “yıl /düzenleyen gümrük ve ticaret bölge müdürlüğünün bulunduğu ilin trafik kodu /sıra numarasını” içerecek şekilde (örnek: TR/AEOF/12/34/0001) bir sertifika numarası verilerek, ilgili Bölge Müdürlüğüne iki nüsha olarak düzenlenir.

19) BAŞVURULAR HANGİ HALLERDE DOĞRUDAN REDDEDİLİR?

Aşağıdaki durumlarda başvurular ön inceleme yapılmaksızın doğrudan reddedilir:

- Başvurunun yanlış bölge müdürlüğüne yapılmış olması,
- Başvuru formunun imzalanmamış olması,
- Başvuru dosyasında ISO 9001 ve ISO 27001 belgelerinin olmaması,
- Sertifikası daha önce iptal edilmiş kişilerce üç yıl geçmeden yeni sertifika başvurusunda bulunulması,
- Başvurunun, onaylanmış kişi statü belgesinin veya eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenlenmesine ilişkin yetkinin iptalini müteakip üç yıl içerisinde yapılmış olması.

20) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ SERTİFİKASINDA HANGİ DEĞİŞİKLİKLER YAPILABİLİR?

Sertifika alındıktan sonra sertifikadaki kayıtlı bilgilerde ve sertifika kapsamı yetkilerde sertifika sahibinin talebi üzerine aşağıdaki değişiklikler yapılabilir.

a) Sertifikada kayıtlı bilgilerde değişiklik yapılması: Aşağıda yer alan bilgilerin sertifikada düzeltilmesi mümkündür.

- Ticaret unvanı, vergi numarası,
- Adresi,
- Ticaret siciline kayıtlı olduğu yer ve ticaret sicil numarası.

b) Sertifika kapsamı yetkilerde değişiklik yapılması: Aşağıda yer alan yetkilerin sertifika kapsamından çıkarılmaları veya gerekli koşulların karşılanması şartıyla sertifika kapsamına ilave edilmeleri mümkündür.

- Götürü teminat uygulamasından yararlanma izni
- Onaylanmış ihracatçı yetkisi kapsamında;
 - › İhracatta yerinde gümrükleme izni
 - › ATR düzenleme ve vize etme izni
 - › Fatura Beyanı ve EUR-MED Fatura Beyanı düzenleyebilme izni
- İzinli gönderici yetkisi

21) SERTİFİKANIN GEÇERLİLİK SÜRESİ NEDİR?

Sertifika düzenlendiği tarihten sonraki ilk iş günü geçerli hale gelir. Askıya alma, geri alma ve iptal yaptırımlarından herhangi biri uygulanmadığı sürece sertifikanın geçerlilik süresi sınırsızdır.

22) SERTİFİKA SAHİPLERİNİN KOŞULLARI KARŞILAMAYA DEVAM EDİP ETMEDİĞİ NASIL İZLENMEKTEDİR?

Sertifikanın geçerlilik süresi boyunca,

- Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının verilmesine ilişkin koşulların,
- Sertifika kapsamı yetki ve izinler için aranan ek koşulların, karşılanmaya devam edilip edilmediği sertifikayı düzenlemiş olan bölge müdürlüğü ve gerekli olduğunda Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından düzenli olarak takip edilir.

Üç yıldan daha az süredir faaliyette bulunan sertifika sahipleri için bu kontrol, en az yılda bir kez yapılır.

23) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜNE İLİŞKİN YAPTIRIMLAR NELERDİR?

Sertifika sahiplerine sertifika ve sertifikaya bağlı hak ve yetkileri etkileyecek şekilde gümrük idaresince askıya alma, geri alma ve iptal olmak üzere üç tür yaptırım uygulanır.

24) SERTİFİKANIN ASKIYA ALINMASI PROSEDÜRÜ NASIL İŞLETİLİR?

Sertifika iki durumda askıya alınır;

1- Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası için aranan koşullardan herhangi birinin artık karşılanmaması.

- Bu durumun bildirilmesi halinde, eksikliklerin giderilebilmesi için 30 gün süre tanınır. Ancak sertifika sahibi tarafından herhangi bir bildirimde bulunulmadan bu durumun gümrük idaresince tespit edilmesi ya da bu durumun kamunun emniyet ve güvenliğine, kamu sağlığına veya çevreye karşı tehdit oluşturması halinde, 30 günlük askıya alma süre tanınmaksızın derhal uygulanır.
- Eksiklikler tanınan süre içerisinde giderilemezse yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası 30 gün süreyle askıya alınır.
- Askıya alma süresi, eksikliklerin giderilebileceğine dair inandırıcı bilgi ve belge sunulması kaydıyla 30 gün süreyle uzatılabilir.

2- Kesinleşmiş gümrük vergisi/ceza borcunun ödenmemesi.

- Borcun ödenmediği süre boyunca statü askıya alınır, bu borcun ödenmesi halinde askıya alma işlemi sonlandırılır.

25) SERTİFİKANIN ASKIYA ALINMASININ ETKİSİ NEDİR?

Sertifikanın askıya alındığı süre boyunca sertifika kapsamı hak ve yetkilerden yararlanılamaz. Ancak askıya alma, askıya alma işleminden önce başlamış ve tamamlanamamış gümrük işlemlerini etkilemez.

26) SERTİFİKANIN GERİ ALINMASI PROSEDÜRÜ NASIL İŞLETİLİR?

Sertifika aşağıdaki üç durumda geri alınır;

1- Askıya alma süresi bitmesine rağmen kaybedilen koşulların tekrar sağlanamaması.

- Koşullar yeniden sağlayıncaya kadar sertifika geri alınır.

2- Yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin %10'undan fazlasına sahip ortaklar ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisi bulunanlar hakkında kamu güvenliğini tehdit edici ciddi suç veya ciddi boyutta mali suçlardan dolayı dava açılması.

- Bu kişiler beraat edinceye kadar sertifika geri alınır.

3- Sertifika sahibince talep edilmesi.

27) SERTİFİKANIN GERİ ALINMASININ ETKİSİ NEDİR?

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının bu madde uyarınca geriye alınması durumunda, geriye alma süresince sertifika kapsamı tüm hak ve yetkiler de geri alınır. Ancak geri alma, geri alma işleminden önce başlamış ve henüz tamamlanmamış gümrük işlemlerini etkilemez.

28) SERTİFİKANIN İPTALİ PROSEDÜRÜ NASIL İŞLETİLİR?

Sertifika aşağıdaki üç durumda iptal edilir;

1- Sertifikanın yanlış veya eksik bilgilere veya sahte belgelere dayanılarak verildiğinin anlaşılması.

2- Yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin %10'undan fazlasına sahip ortaklar ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisi bulunanlar hakkında kamu güvenliğini tehdit edici ciddi suç veya ciddi boyutta mali suçlardan dolayı kesinleşmiş yargı kararı bulunması.

- Yönetim kurulu üyesi veya şirket sermayesinin %10'undan fazla paya sahip olmayıp gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisi bulunanlar hakkında kamu güvenliğini tehdit edici ciddi suç veya ciddi boyutta mali suçlardan dolayı kesinleşmiş yargı kararının verilmiş olması halinde ise sertifika iptal edilmez bunun yerine askıya alma prosedürü işletilir.

3- Sertifika kapsamı hak ve yetkiler ile özel tipte mühürlerin başkası adına kullanılması.

29) SERTİFİKANIN İPTALİNİN ETKİSİ NEDİR?

Sertifikanın iptal edilmesi halinde sertifikaya bağlı tüm hak ve yetkiler de iptal edilir.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikaları iptal edilen firmalar 3 yıl süreyle sertifika başvurusunda bulunamazlar.

30) AYNI ANDA HEM ONAYLANMIŞ KİŞİ HEM DE YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ OLUNABİLİR Mİ?

Hâlihazırda onaylanmış kişi statü belgesi sahibi olanların onaylanmış kişi statü belgeleri, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası almaya hak kazanmaları halinde geri alınır. Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri onaylanmış kişi statü belgesi için başvuruda bulunamazlar.

BÖLÜM 2: İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZİNİ

31) İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME NEDİR?

İhracatta yerinde gümrükleme eşyanın ihracata yönelik gümrük işlemlerinin; firmanın kendi tesislerinden yapılarak, ihracat eşyasının ihracat (iç) gümrük müdürlüğüne getirilmeden, aracın firmanın tesislerinde mühürlenerek doğrudan çıkış (sınır) gümrük idaresine sevk edilmesi esasına dayanır.

32) KİMLER İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZİNİNE SAHİP OLABİLİR?

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü almaya hak kazanmış ve başvuru yılından bir önceki yıl ve bizzat kendisi asgari 5 Milyon Dolar tutarında fiili ihracat yapmış olan ihracatçı firmalar ihracatta yerinde gümrükleme iznine sahip olabilir. Başvuru sahibi şirketin dış ticaret sermaye şirketleri, grup ihracatçıları gibi aracı kuruluşlar üzerinden yaptığı ihracat tutarları bu koşulun sağlanmasında dikkate alınmaz. Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü almaya hak kazanamayan kişilerin bu kolaylıktan yararlanması mümkün değildir.

33) BAŞVURU NEREYE VE NASIL YAPILIR?

Başvurular yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvuru formu ile onaylanmış ihracatçı yetkisi başvuru formu doldurularak;

- Başvuru yetkilendirilmiş yükümlü başvurusu sırasında yapılıyorsa, yetkilendirilmiş yükümlü statüsü başvurusunun yapıldığı Bölge Müdürlüğüne veya,
- Daha önceden yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası alınmış ise sertifikayı düzenleyen Bölge Müdürlüğüne yapılır.

34) BAŞVURU NASIL DEĞERLENDİRİLİR?

Başvurular değerlendirilirken aşağıdaki hususlar gümrük idaresince kontrol edilir;

- Başvuru sahibinin yetkilendirilmiş yükümlü olup olmadığı,
- Başvurudan önceki yıl 5 Milyon Dolarlık fiili ihracatın yapılıp yapılmadığı,
- İzin kapsamında kullanılacak tesislerin gerekli nitelikleri taşıyıp taşımadıkları.

35) İZİNDE HANGİ HUSUSLAR BELİRTİLİR?

İhracatta yerinde gümrükleme izninde aşağıdaki hususlar yer alır:

- İzin çerçevesinde uyulması gereken yükümlülükler,
- Çıkış izni bildirim süresi,
- İzin kapsamı tesisler,
- İzin kapsamı ihracat beyannamesinin tescil edileceği gümrük müdürlükleri.

İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibi kişilere ayrıca bir “onaylanmış ihracatçı (İYG) yetki numarası” verilir.

36) HANGİ EŞYA İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZİNİ KAPSAMINDA İHRAÇ EDİLEMEZ?

- Kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalarla ihracatı veya transitini yasaklanmış veya belli kamu kurum ve kuruluşlarınca ön izne ya da kayda bağlanmış olan eşya,
- Yerinde gümrükleme izni kapsamında ihracı yapılacak eşyaya ilişkin kap, ambalaj, palet ve benzeri eşya haricinde ihracatta ayniyet tespiti yapılması gereken eşya,
- Bakanlıkça belirlenerek duyurulacak diğer eşya,

Bu izin kapsamında ihraç edilemez.

37) İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZİNİ KAPSAMINDA “RİSKLİ EŞYA” TAŞINABİLİR Mİ?

İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem gören ihraç eşyasının “riskli eşya” olması halinde, bu eşya yalnızca kapsamlı teminatı, yüksek kaçakçılık riski içeren eşyayı kapsayan izinli göndericilere taşıtılabılır.

38) İZİN KAPSAMI TESİSLER NASIL BELİRLENİR?

İzin kapsamında işlem yapılacak tesisler aşağıdaki şekilde belirlenir;

- İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında kullanılmak istenen tesisler başvuru sırasında belirtilir.
- Belirtilen tesislerin emniyet ve güvenlik koşullarına uygun olup olmadığı gümrük idaresince incelenir.
- İnceleme sonucunda uygun bulunan tesislerden izin kapsamında işlem yapılmasına izin verilir.

39) BAŞKASINA AİT TESİSLER İZİN KAPSAMINDA KULLANILABİLİR Mİ?

Sadece grup ihracatçısı olan (yani aynı gruba bağlı imalatçılar adına ihracat yapan) ve yetkilendirilmiş yükümlü olmaya hak kazanmış firmalar, aynı gruba bağlı yetkilendirilmiş yükümlü olan grup imalatçılarının tesislerini, ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamına aldirmek üzere başvuruda bulunabilir.

Örneğin; bir Holding bünyesinde 5 tane grup imalatçısı ve bu 5 imalatçının ihracat işlemlerini gerçekleştiren 1 tane grup ihracatçısı bulunuyor. Grup imalatçılardan 3'ü yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahipse, yetkilendirilmiş yükümlü olmaya hak kazanmış grup ihracatçısı bu 3 grup imalatçısının tesislerini, bu tesisleri kendi ihracatta yerinde gümrükleme iznine aldirmiş olmak koşuluyla, bu izin kapsamında kullanabilecektir.

Taşıyıcının izinli gönderici olması durumunda, ihracatçının talep etmesi halinde ihracat eşyasının yüklenmesi, taşıma aracının mühürlenmesi ve sınır gümrüğüne sevkiyatın başlatılması işlemleri taşıyıcının izinli gönderici yetkisi kapsamındaki tesislerinde de gerçekleştirebilir. Ancak, bu durumda işlemler ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında değil, izinli gönderici yetkisi kapsamında gerçekleştirilir.

40) İZİNDE YER ALAN TESİSLER NASIL DEĞİŞTİRİLİR?

İzin kapsamında işlem yapılacak tesislere ilave yapılması veya bu tesislerin

izin kapsamında çıkarılması her zaman mümkündür. Ancak, geçici bir dönem için sertifikanın verilmiş tarihinden itibaren 1 yıl içinde yapılan tesis ilave edilmesi talepleri kabul edilmeyecektir.

İzin kapsamında işlem yapılacak tesislerde değişiklik aşağıdaki şekilde yapılır;

- Tesis eklenmesi/çıkarılması talep edilmesi halinde, sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne başvurulur. Artık kullanılmayacak tesislerin veya taşınması gereken koşulları kaybeden tesislerin gümrük idaresine bildirilmesi zorunludur.
- Eklenmesi istenilen tesislerin emniyet ve güvenlik koşullarına uygun olup olmadığı ilgili bölge müdürlüğüne incelenerek uygun bulunan tesislerden izin kapsamında işlem yapılmasına izin verilir.
- Çıkarılması talep edilen tesisler ilgili bölge müdürlüğüne izin kapsamında çıkarılır.

41) İZİN KAPSAMINDA HANGİ GÜMRÜK MÜDÜRLÜKLERİNDEN İŞLEM YAPILABİLİR?

İzin kapsamında işlemler, tesislerin gümrük müdürlüğüne uzaklığı ve gümrük müdürlüğünün işlem hacmi göz önünde bulundurularak başvurunun yapıldığı Bölge Müdürlüğü tarafından belirlenen gümrük müdürlüklerinden yapılabilir.

İzin kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlükleri, gümrük idaresi tarafından gerekli görülmesi halinde değiştirilebilir.

42) İZİN KAPSAMI TESİSLERDE BULUNMASI GEREKEN GÜVENLİ ALAN NEDİR?

Güvenli alan, ihracat eşyasının beyannamenin tescilinden sonra ve araca yüklenip sevk edilmesinden önce bulundurulacağı veya eşyanın taşıma aracında bekletileceği izni kapsamı tesislerde bulunması zorunlu bir alandır.

43) GÜVENLİ ALAN HANGİ ÖZELLİKLERE SAHİP OLMALIDIR?

Güvenli alan aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır:

- Uygun bir muayene ve sevkiyat alanı.
- Kesintisiz güç kaynağına bağlı araç tanımlama ve kimlik tespiti yapmaya imkân verecek çözünürlükte, 24 saat kesintisiz olarak alana giriş çıkış yerleri de dâhil olmak üzere güvenli alanı devamlı izlemeye imkân veren bir kamera sistemi.
- Yeterli aydınlatma düzeni.
- Giriş-çıkış kayıt düzeni.

44) İZİN KAPSAMINDA HANGİ REJİMLER DAHİLİNDE İŞLEM YAPILABİLİR?

İzin kapsamında, sadece “kesin ihracat” (1000) ve “dahilde işleme rejimi” (3141-3151) dahilinde işlem gören ihracat beyannamesine ilişkin işlemler yapılabilir.

Ancak, bu izin kapsamında ihracı yapılacak eşya ile birlikte gönderilecek olan kap, ambalaj, palet ve benzeri eşyanın ihracında rejim kodu sınırlaması yapılmamaktadır.

45) İZİN SAHİBİ MÜHÜRLEME YETKİSİNE SAHİP MİDİR?

İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibi eşyayı ihracat gümrük idaresine getirmeyeceğinden ihracat eşyasını taşıyacak aracı kendisi mühürleyebilecektir.

Ancak, üzerinde, seri numarası ve ayırt edici özellikler bulunan “özel tipte mühür” kullanılması gerekir.

46) İZİN KAPSAMI EŞYANIN KESİN İHRACATINDA MÜHÜRLEME VE YÜKLEME İŞLEMLERİNİ KİM, NEREDE YAPAR?

İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibi, kesin ihracatı yapılacak olan eşyasını tercihine bağlı olarak izinli gönderici yetkisine sahip olan veya olmayan bir taşımacı ile taşıtabilir. Bu durumlarda eşyanın kimin gözetiminde ve hangi tesislerde araca yükleneceği ile aracın kim tarafından mühürleneceği aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

İzinli gönderici olmayan taşıyıcı taşırsa	Hangi tesiste yüklenir?	İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesisi.
	Kim mühürler?	İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibi mühürler.
İzinli gönderici taşırsa	Hangi tesiste yüklenir?	İhracatta yerinde gümrükleme izin sahibinin veya izinli göndericinin tesisi.
	Kim mühürler?	İzinli gönderici mühürler.

47) İZİN KAPSAMINDA İHRAÇ EDİLECEK DAHİLDE İŞLEME REJİMİNE KONU EŞYANIN MÜHÜRLEME VE YÜKLEME İŞLEMLERİNİ KİM, NEREDE YAPAR?

İhracatta yerinde gümrükleme izni sahibi, dahilde işlemeye konu olan ihracat eşyasını yalnızca izinli gönderici aracılığıyla taşıtabilir. Bu durumda eşya İhracatta yerinde gümrükleme izin sahibinin veya izinli göndericinin tesisinde izinli gönderici gözetiminde araca yüklenir, araç izinli gönderici tarafından mühürlenir.

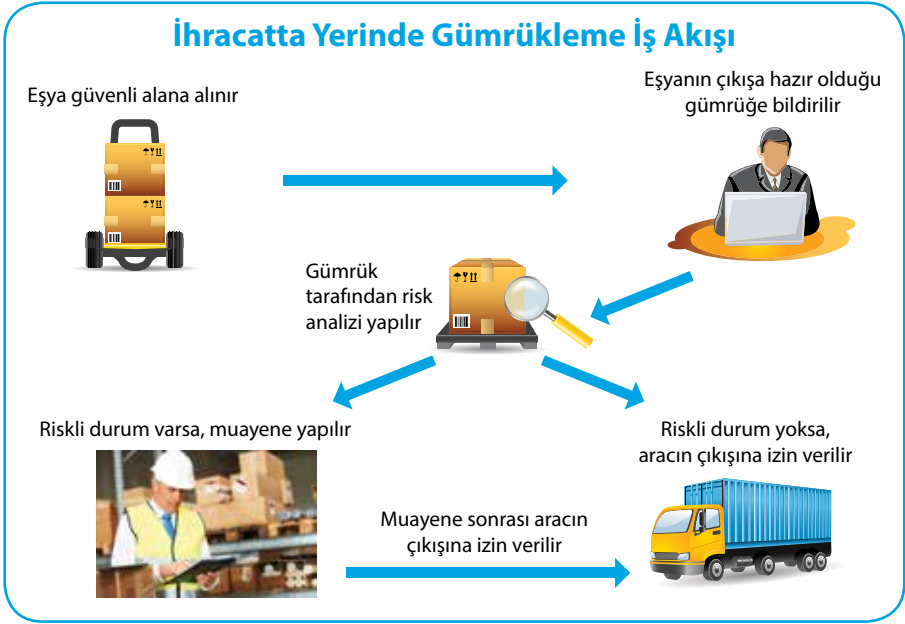
48) İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İŞLEM SÜRECİ NASIL GERÇEKLEŞMEKTEDİR?

1) Tescil: İhracatta yerinde gümrükleme izin sahibi firma, ihracat beyannamesini izninde yazılı gümrük müdürlüğünden elektronik ortamda tescil eder. Tescil sırasında eşyanın izin sahibinin hangi tesislerinden çıkış yapacağı beyannamenin 30 no.lu kutusuna yazılır.

2) Eşyanın güvenli alana alınması: İhraç edilecek eşya, izin sahibi tarafından güvenli alana alınır. Güvenli alana girişi ve çıkışı yapılan eşyaya ilişkin kayıtlar ihracat beyannamesinin sayı ve tarihi ile ilişkilendirilerek tutulur. Güvenli alana girişi yapılan eşyaya kesinlikle müdahale edilmez.

3) Gümrük idaresine bildirim: İhracat beyannamesinin tescili ve eşyanın güvenli alana alınmasını müteakip eşyanın çıkışa hazır olduğuna ilişkin ilgili gümrük müdürlüğüne elektronik ortamda bildirimde bulunulur.

4) Çıkış izni bildiriminin beklenilmesi: Gümrük müdürlüğüne eşyanın çıkışına izin verilir verilmeyeceği, izin sahibi firmaya elektronik ortamda bildirilir. Çıkış izni bildirim süresi ilgili Bölge Müdürlüğüne belirlenerek izne yazılır. Bu süre azami 2 saattir. Çıkış izni verilmeden önce eşya güvenli alandan ve tesisten çıkarılamaz.

5) Eşyanın tesisten çıkarılması: Eşyanın tesisten çıkarılması gümrük müdürlüğüne çıkış izninin verilir verilmemesine göre farklı işlemlere tabidir.

- Gümrük müdürlüğü tarafından çıkış izninin verilmesi halinde, eşya izin sahibinin ya da taşıyıcı iznli göndericiyse iznli göndericinin gözetimi altında araca yüklenerek araç mühürlenir ve eşya doğrudan sınır gümrük idaresine sevk edilir. Eşya araç üzerinde bekletiliyorsa, araç mühürlenir ve eşya doğrudan sınır gümrük idaresine sevk edilir.

- Gümrük müdürlüğünce yapılacak risk analizine göre çıkış izni verilmeyerek eşyanın muayene edilmesinin gerekmesi halinde, eşya firmanın tesislerinde bulunan güvenli alanda muayene ile görevli memur gelinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir. Bu durumda, olumlu muayene sonuçlarına ulaşılması koşuluyla eşyanın sevk edilmesine müsaade edilir.

49) MESAI SAATLERİ DIŞINDA İZİN KAPSAMINDA İŞLEM YAPILABİLİR Mİ?

İhracatta yerinde gümrükleme uygulaması 7-24 esasına uygun olarak çalışmaktadır. Dolayısıyla, hafta sonu-gece yarısı- bayram tatili gibi gümrük idaresinin normal çalışma saatleri dışında da izin kapsamında eşya ihraç edilebilir.

Mesai saatleri dışında işlem yapılmak istenilmesi halinde, bu işlemin hangi tarihte ve yaklaşık hangi saatte yapılacağını ihracat beyannamesinin tescil edildiği gümrük müdürlüğüne işlemin yapılmasından önceki en son iş günü mesai bitiminin en az iki saat öncesine kadar bildirilmesi gerekir.

Bildirimde bulunulmaması halinde izin kapsamı eşyanın mesai saatleri dışında çıkış işlemleri yapılamaz.

50) İZİN SAHİBİ HANGİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ YERİNE GETİRMEKLE SORUMLUDUR?

Tebliğde yer alan işleymden kaynaklı diğer yükümlülüklerin yanı sıra izin sahibi aşağıdaki yükümlülükleri yerine getirmekle sorumludur:

- Yapılacak kontrollerde muayene ile görevli memura eşyanın muayenesinin yapılması için gerekli kolaylığı sağlamak,
- İhracat beyannamesi eki tüm belgeleri muayene ile görevli memur tarafından istenildiğinde ibraz edilmek üzere hazır bulundurmak,
- Güvenli alana ilişkin kamera kayıtlarını kayıt tarihinden itibaren en az bir yıl, güvenli alana ilişkin diğer kayıtları ise kayıt tarihinden itibaren en az üç yıl süre ile saklamak,
- Güvenli alana ilişkin kamera kayıtları ile diğer kayıtlara gümrük idaresine erişim hakkı tanımak ve istenildiğinde bu kayıtların bir kopyasını gümrük idaresine ibraz etmek,

- Özel mührünü veya ihrac gümrük idaresinin basılı mührünü taşıyan formların korunmasını sağlamaya yönelik bütün gerekli tedbirleri almak.

51) İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZİNİNDE İHLAL DURUMLARI NELERDİR?

İhracatta yerinde gümrükleme izninin kullanımında Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin bu izne ilişkin usul ve esaslarına uyulmak zorundadır.

Bu usul ve esaslara ilişkin ihlaller iki ayrı kategoride sınıflandırılabilir.

Kategori A;

- Rejim ve tesis kısıtlamalarına uymama (1000 veya 3141 ya da 3151 rejim kodları dışında gümrüklü sahadan başka yerden işlem yapılması, kendi izin kapsamı tesisleri veya izinli gönderici yetkisi sahibinin yetki kapsamı tesisleri ya da gümrük sahası dışındaki yerlerden işlem yapılması gibi),
- İzin kapsamı dışı eşya ve riskli eşya kısıtlamalarına uymama (ihracatı kayda bağlı bir eşyanın gümrüğe getirilmek yerine kendi tesislerinden ihrac edilmesi veya riskli bir eşyayı, bu türden eşyayı taşımaya yetkisi olmayan bir izinli göndericiye gümrüklü sahadan değil kendi tesislerinden taşımak gibi)
- İzin kapsamı tesislerde güvenli alan bulundurmama,
- İhrac edilecek eşyayı, eşya taşıta yüklü bekletiliyorsa ayrıca taşıma aracını, çıkış izni verilene kadar güvenli alanda bekletme zorunluluğuna uymama,
- Gümrük idaresi tarafından muayene edileceği bildirilen eşyayı, eşya taşıta yüklü bekletiliyorsa ayrıca taşıma aracını güvenli alanda bekletmemek, eşyaya/taşıma aracına müdahale etmek,
- İzin kapsamında, izin verilenlerden başka özelliklerde olan mühürler kullanmak ve mühürleme usullerine uymamak.
- İzin yükümlülüklerine uymamak.

Kategori B;

- Güvenli alana ilişkin hususlara uymamak (kamera ile sürekli olarak izleme, eşya giriş çıkışlarını kayıt altına alma gibi),
- İzin kapsamı için açılacak beyannamede, beyanname tesciline ilişkin özel

hükümlere uyamamak (izinde belirtilenden farklı bir gümrük müdürlüğünde tescil etme gibi),

- Güvenli alana alınan eşyaya ilişkin tüm belgeleri çıkış öncesinde hazır bulundurmamak,
- İbrazı zorunlu olmayan ancak saklanması gereken ihracat beyannamesi eki belgeler mevcut olmadan eşyayı ihraç etmek,
- İzin kapsamında ihraç edilen eşyanın beyana aykırı olması.

52) İHLAL DURUMUNDA UYGULANACAK YAPTIRIMLAR NELERDİR?

Kategori A'da ve Kategori B'de yer alan ihlallere ilişkin idari yaptırım prosedürleri birbirinden bağımsız olarak yürütülür.

I. Kategori A'da yer alan ihlaller için;

Aşama 1: Kategori A'da yer alan ihlallerden herhangi birinin birinci kez gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin 3 ay süreyle askıya alınır.

Aşama 2: 3 aylık askıya alma süresinin sona ermesini takip eden 3 yıl içerisinde Kategori A'da yer alan ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin bu sefer 6 ay süreyle askıya alınır.

Aşama 3: 6 aylık askıya alma süresinin sona ermesini takip eden 3 yıl içerisinde Kategori A'da yer alan ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin bu sefer 2 yıl süreyle askıya alınır.

I. Kategori B'de yer alan ihlaller için;

Aşama 1: Kategori B'de yer alan ihlallerden herhangi birinin gerçekleşmesi halinde, izin sahibi ilk iki seferde uyarılır ve hakkında Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir.

Aşama 2: İkinci uyarıyı takip eden üç yıl içerisinde Kategori B'de yer alan ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin 3 ay

süreyle askıya alınır.

Aşama 3: 3 aylık askıya alma süresinin sona ermesini takip eden 3 yıl içerisinde Kategori B'de yer alan ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin bu sefer 6 ay süreyle askıya alınır.

Aşama 4: 6 aylık askıya alma süresinin sona ermesini takip eden 3 yıl içerisinde Kategori B'de yer alan ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin bu sefer 2 yıl süreyle askıya alınır.

Diğer taraftan;

- İçinde bulunulan takvim yılının sonunda asgari beş milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapılamamış olması halinde,
 - › İzin, bir sonraki takvim yılı içerisinde bu tutara ulaşıncaya kadar askıya alınır.
- İzin kapsamı tesislerden herhangi birinin, izin koşullarını kaybetmiş olması halinde,
 - › Koşullar yeniden sağlanıncaya kadar bu tesislerden izin kapsamında işlem yapılmasına izin verilmez.

53) İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZİNİ HANGİ DURUMLARDA GERİ ALINIR?

İhracatta yerinde gümrükleme izninden yararlanılmasından vazgeçilmesi halinde izin geri alınır.

Vazgeçilen bu izne, yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne ve fiili ihracat tutarına sahip olunması koşuluyla ve başvuru bulunmak suretiyle yeniden sahip olunması mümkündür.

BÖLÜM 3: İZİNLİ GÖNDERİCİ YETKİSİ

54) İZİNLİ GÖNDERİCİ KİMDİR?

İzinli gönderici, eşyanın transitine yönelik gümrük işlemlerini kendi tesislerinde yapan, transit eşyasını hareket (iç) gümrük müdürlüğüne sunmaksızın, aracı kendi tesislerinde mühürleyerek doğrudan çıkış (sınır) gümrük idaresine sevk eden taşıyıcıdır.

55) KİMLER İZİNLİ GÖNDERİCİ OLABİLİR?

Aşağıdaki koşulları karşılayan taşımacılar izinli gönderici olabilirler:

- Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü almaya hak kazanmış olan,
- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesine sahip olan,
- Başvuru yılından bir önceki takvim yılı içerisinde en az 500 transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamında eşya transit eden,
- Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme iznine sahip olan.

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü almaya hak kazanmış olmayan kişilerin bu kolaylıktan yararlanması mümkün değildir.

56) BAŞVURU NEREYE VE NASIL YAPILIR?

Başvurular yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvuru formu ile izinli gönderici başvuru formu doldurularak ve uluslararası taşımacı yetki belgesi eklenerek;

- Başvuru yetkilendirilmiş yükümlü başvurusu sırasında yapılıyorsa, yetkilendirilmiş yükümlü statüsü başvurusunun yapıldığı Bölge Müdürlüğüne veya,
- Daha önceden yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası alınmış ise sertifikayı düzenleyen Bölge Müdürlüğüne, yapılır.

57) BAŞVURU NASIL DEĞERLENDİRİLİR?

Başvurular değerlendirilirken aşağıdaki hususlar gümrük idaresince kontrol edilir;

- Başvuru sahibinin yetkilendirilmiş yükümlü olup olmadığı,
- Uluslararası taşımacı belgesi ile kapsamlı teminat/teminattan vazgeçme iznine sahip olup olmadığı,
- Bir önceki yıl 500 transit beyannamesi kapsamında transit işlemi yapıp yapılmadığı,
- İzin kapsamında kullanılacak tesislerin gerekli nitelikleri taşıyıp taşımadıkları.

58) İZİNDE HANGİ HUSUSLAR BELİRTİLİR?

İzinli gönderici yetkisinde aşağıdaki hususlar yer alır:

- İzin çerçevesinde uyulması gereken yükümlülükler,
- Çıkış izni bildirim süresi,
- İzin kapsamı tesisler,
- İzin kapsamı eşyaya ilişkin transit beyannamesinin tescil edileceği gümrük müdürlükleri.

İzinli gönderici yetkisi sahibi kişilere ayrıca bir “yetki numarası” verilir.

59) HANGİ EŞYA İZİNLI GÖNDERİCİ YETKİSİ KAPSAMINDA TAŞINAMAZ?

- Kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalarla ihracatı veya transitini yasaklanmış veya belli kamu kurum ve kuruluşlarınca ön izne ya da kayda bağlanmış olan eşya,
- Yerinde gümrükleme izni kapsamında ihracı yapılacak eşyaya ilişkin kap, ambalaj, palet ve benzeri eşya haricinde ihracatta ayniyet tespiti yapılması gereken eşya,
- Bakanlıkça belirlenerek duyurulacak diğer eşya.

Bu yetki kapsamında ihraç edilemez.

60) İZİNLI GÖNDERİCİ YETKİSİ KAPSAMINDA “RİSKLİ EŞYA” TAŞINABİLİR Mİ?

İzinli gönderici yetkisi kapsamında işlem gören transit eşyasının “riskli eşya” olması halinde, bu eşya yalnızca kapsamlı teminatı, yüksek kaçakçılık riski içeren eşyayı kapsayan izinli göndericiler tarafından taşınabilir.

61) YETKİ KAPSAMI TESİSLER NASIL BELİRLENİR?

Yetki kapsamında işlem yapılacak tesisler aşağıdaki şekilde belirlenir;

- İzinli gönderici yetkisi kapsamında kullanılmak istenen tesisler başvuru sırasında belirtilir.
- Belirtilen tesislerin emniyet ve güvenlik koşullarına uygun olup olmadığı gümrük idaresince incelenir.
- İnceleme sonucunda uygun bulunan tesislerden yetki kapsamında işlem yapılmasına izin verilir.

62) BAŞKASINA AİT TESİSLER YETKİ KAPSAMINDA KULLANILABİLİR Mİ?

İzinli gönderici yetkisi almaya hak kazanmış kişiler, bu izin kapsamında

kullanılmak üzere yalnızca kendi tesisleri için başvuruda bulunabilir.

Ancak, izinli göndericinin ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin eşyasını taşıyacak olması durumunda, ihracat eşyasının yüklenmesi, taşıma aracının mühürlenmesi ve sınır gümrüğüne sevkiyatın başlatılması işlemlerini bu kişinin ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamındaki tesislerinden de gerçekleştirebilir.

63) YETKİ KAPSAMINDA BULUNAN TESİSLER NASIL DEĞİŞTİRİLİR?

Yetki kapsamında işlem yapılacak tesislere ilave yapılması veya bu tesislerin izin kapsamından çıkarılması her zaman mümkündür. Ancak, geçici bir dönem için sertifikanın verilmiş tarihinden itibaren 1 yıl içinde yapılan tesis ilave edilmesi talepleri kabul edilmeyecektir.

Yetki kapsamında işlem yapılacak tesislerde değişiklik aşağıdaki şekilde yapılır;

- Tesis eklenmesi/çıkarılması talep edilmesi halinde sertifikanın düzenlendiği bölge müdürlüğüne başvurulur. Artık kullanılmayacak tesislerin veya taşınması gereken koşulları kaybeden tesislerin gümrük idaresine bildirilmesi zorunludur.
- Eklenmesi istenilen tesislerin emniyet ve güvenlik koşullarına uygun olup olmadığı ilgili bölge müdürlüğüne incelenerek uygun bulunan tesislerden yetki kapsamında işlem yapılmasına izin verilir.
- Çıkarılması talep edilen tesisler ilgili bölge müdürlüğüne yetki kapsamından çıkarılır.

64) YETKİ KAPSAMINDA HANGİ GÜMRÜK MÜDÜRLÜKLERİNDEN İŞLEM YAPILABİLİR?

Yetki kapsamında işlemler, tesislerin gümrük müdürlüğüne uzaklığı ve gümrük müdürlüğünün işlem hacmi göz önünde bulundurularak başvurunun yapıldığı Bölge Müdürlüğü tarafından belirlenen gümrük müdürlüklerinden yapılabilir.

Yetki kapsamında işlem yapılacak gümrük müdürlükleri, gümrük idaresi tarafından gerekli görülmesi halinde değiştirilebilir.

65) YETKİ KAPSAMINDA TESİSLERDE BULUNMASI GEREKEN GÜVENLİ ALAN NEDİR?

Güvenli alan, ihracat eşyasının, beyannamenin tescilinden sonra ve araca yüklenip sevk edilmesinden önce bulundurulacağı veya eşyanın taşıma aracında bekletileceği yetki kapsamı tesislerde bulunması zorunlu bir alandır.

66) GÜVENLİ ALAN HANGİ ÖZELLİKLERE SAHİP OLMALIDIR?

Güvenli alan aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır:

- Uygun bir muayene ve sevkiyat alanı.
- Kesintisiz güç kaynağına bağlı araç tanımlama ve kimlik tespiti yapmaya imkân verecek çözünürlükte, 24 saat kesintisiz olarak alana giriş çıkış yerleri de dâhil olmak üzere güvenli alanı devamlı izlemeye imkan veren bir kamera sistemi.
- Yeterli aydınlatma düzeni.
- Giriş-çıkış kayıt düzeni.

67) YETKİ KAPSAMINDA HANGİ REJİMLER DAHİLİNDE İŞLEM YAPILABİLİR?

Yetki kapsamında, sadece “kesin ihracat” (1000) ve “dahilde işleme rejimi” (3141-3151) dahilinde işlem gören ihracat beyannamesi kapsamı eşyanın transit işlemleri yapılabilir.

Bu yetki kapsamında taşınacak eşya ile birlikte gönderilecek olan kap, ambalaj, palet ve benzeri eşyanın ihracında rejim kodu sınırlaması yapılmaz.

68) İZINLI GÖNDERİCİ MÜHÜRLEME YETKİSİNE SAHİP MİDİR?

İzinli gönderici eşyayı hareket (iç) gümrük idaresine getirmeyeceğinden ihracat eşyasını taşıyacak aracı kendi mühürleyebilecektir.

Ancak, üzerinde seri numarası ve ayırt edici özellikler bulunan “özel tipte mühür” kullanılması gerekir. İzinli gönderici transit beyanına, kullanılan mührün kimliğini, tipini ve adedini kaydeder.

69) YETKİ KAPSAMI EŞYANIN KESİN İHRACATINDA MÜHÜRLEME VE YÜKLEME İŞLEMLERİNİ KİM, NEREDE YAPAR?

İzinli gönderici yetkisi sahibi, ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibi kişinin “1000” ile “3141” ve “3151” rejim kodu ile işlem gören ihracat eşyasını taşıyabilir. Bu durumlarda eşyanın kimin gözetiminde ve hangi tesislerde araca yükleneceği ile aracın kim tarafından mühürleneceği aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Sadece ihracatta yerinde gümrükleme izin sahibinin eşyasını taşırsa	Hangi tesiste yüklenir?	İhracatta yerinde gümrükleme izin sahibinin veya izinli göndericinin tesisi.
	Kim mühürler?	İzinli gönderici mühürler.
Parsiyel taşırsa	Hangi tesiste yüklenir?	İzinli göndericinin tesisi.
	Kim mühürler?	İzinli gönderici mühürler.

70) İZINLI GÖNDERİCİ İHRACATTA YERİNDE GÜMRÜKLEME İZİNİNE SAHİP OLMAYAN KİŞİNİN HANGİ TÜR EŞYASINI TAŞIYABİLİR, EŞYANIN MÜHÜRLEME VE YÜKLEME İŞLEMLERİNİ KİM, NEREDE YAPAR?

İzinli gönderici, ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibi olmayan kişinin yalnızca “1000” rejim kodu ile işlem gören ihracat eşyasını taşıyabilir. Bu durumda eşya izinli göndericinin gözetiminde ve izinli göndericinin tesislerinde araca yüklenir, araç izinli gönderici tarafından mühürlenir.

71) İZINLI GÖNDERİCİNİN İŞLEM SÜRECİ NASILDIR?

1) Tescil: İzinli gönderici yetkisi kapsamında işlem gören ihracat beyannamesi, ihracatçı veya temsilcisi tarafından izinde yazılı hareket gümrük müdürlüğünde elektronik ortamda tescil edilir. Tescil sırasında eşyanın hangi tesislerinden çıkışı yapacağı beyannamenin 30 no.lu kutusuna yazılır.

2) Tescil numarasının izinli göndericiye bildirim: İhracatçı tarafından, izin kapsamında taşınacak eşya izinli göndericiye teslim edilirken ihracat beyannamesinin tescil numarası da izinli göndericiye bildirilir.

3) Eşyanın güvenli alana alınması: Teslim alınan eşya izinli gönderici tarafından güvenli alana alınır. Güvenli alana girişi ve çıkışı yapılan eşyaya ilişkin kayıtlar ihracat beyannamesinin sayı ve tarihi ile ilişkilendirilerek tutulur. Güvenli alana girişi yapılan eşyaya kesinlikle müdahale edilmez.

4) Gümrük idaresine bildirim: İhracat beyannamesinin tescili ve eşyanın güvenli alana alınmasını müteakip izinli gönderici tarafından eşyanın çıkışa hazır olduğuna ilişkin gümrük müdürlüğüne elektronik ortamda bildirimde bulunulur.

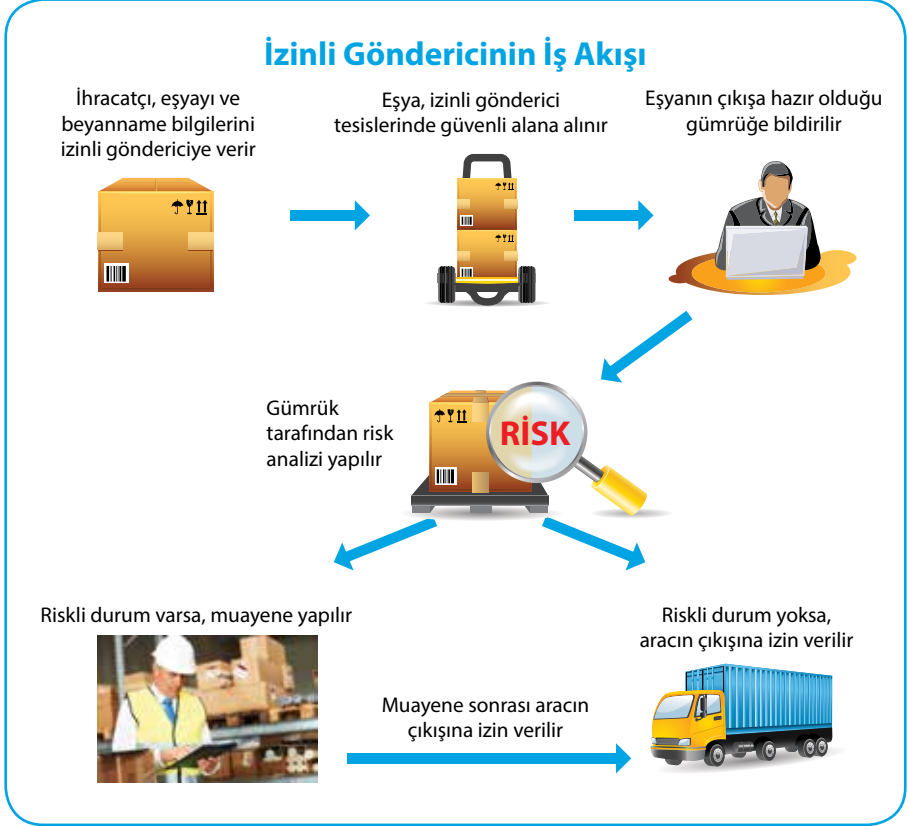
5) Çıkış izni bildiriminin beklenilmesi: Gümrük müdürlüğünce eşyanın çıkışına izin verilip verilmeyeceği, izinli göndericiye elektronik ortamda bildirilir. Çıkış izni bildirim süresi ilgili Bölge Müdürlüğünce belirlenerek izne yazılır. Bu süre azami 2 saattir. Çıkış izni verilmeden önce eşya güvenli alandan ve tesisten çıkarılamaz.

6) Transit beyanının iletilmesi: Çıkış izninin verilmesi halinde, izinli gönderici tarafından ihracat eşyası araca yüklenerek ihracat beyannamesinin tescil numaralarını içeren transit beyanı elektronik ortamda gümrük müdürlüğüne iletilir.

7) Eşyanın tesisten çıkarılması: Eşyanın tesisten çıkarılması gümrük müdürlüğünce çıkış izninin verilip verilmemesine göre farklı işlemlere tabidir.

- Gümrük müdürlüğü tarafından çıkış izninin verilmesi halinde, eşya izin sahibinin gözetimi altında araca yüklenerek araç mühürlenir ve eşya doğrudan sınır gümrük idaresine sevk edilir. Eşya araç üzerinde bekletiliyorsa, araç mühürlenir ve eşya doğrudan sınır gümrük idaresine sevk edilir.

- Gümrük müdürlüğünce yapılacak risk analizine göre çıkış izni verilmeyerek eşyanın muayene edilmesinin gerekmesi halinde, eşya firmanın tesislerinde bulunan güvenli alanda muayene ile görevli memur gelinceye kadar müdahale edilmeksizin bekletilir. Bu durumda olumlu muayene sonuçlarına ulaşılması koşuluyla eşyanın sevk edilmesine müsaade edilir.

72) YETKİ KAPSAMINDA KULLANILABİLECEK TRANSİT BEYANI TÜRLERİ NELERDİR?

Yetki kapsamında taşınacak eşyanın transiti, transit rejimine ilişkin gümrük beyannamesi (T1 veya T2 transit belgesi) veya TIR Karnesiyle de gerçekleştirilebilir.

Ancak, TIR Karnesinin kullanılması halinde, TIR Karnesinin hareket gümrük

idaresine eşyanın tesislerden çıkışından önce mühürlenmek suretiyle onaylatılması gerekmektedir.

73) MESAI SAATLERİ DIŞINDA İZİN KAPSAMINDA İŞLEM YAPILABİLİR Mİ?

İzinli gönderici uygulaması 7-24 esasına uygun olarak çalışmaktadır, dolayısıyla, hafta sonu-gece yarısı- bayram tatili gibi gümrük idaresinin faal olmadığı zamanlarda da yetki kapsamında eşya taşınabilir.

Mesai saatleri dışında işlem yapılmak istenilmesi halinde, bu işlemin hangi tarihte ve yaklaşık hangi saatte yapılacağını transit beyanının tescil edildiği gümrük müdürlüğüne işlemin yapılmasından önceki en son iş günü mesai bitiminin en az iki saat öncesine kadar bildirilmesi gerekir.

Bildirimde bulunulmaması halinde yetki kapsamı eşyanın mesai saatleri dışında sevk işlemi yapılamaz.

74) İZİN SAHİBİ HANGİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ YERİNE GETİRMEKLE SORUMLUDUR?

Tebliğde yer alan işleyişten kaynaklı diğer yükümlülüklerin yanı sıra yetki sahibi aşağıdaki yükümlülükleri yerine getirmekle sorumludur:

- Yapılacak kontrollerde muayene ile görevli memura eşyanın muayenesinin yapılması için gerekli kolaylığı sağlamak,
- İhracat beyannamesi eki tüm belgeleri muayene ile görevli memur tarafından istenildiğinde ibraz edilmek üzere hazır bulundurmak,
- Güvenli alana ilişkin kamera kayıtları ile diğer kayıtlara gümrük idaresine erişim hakkı tanımak ve istenildiğinde bu kayıtların bir kopyasını gümrük idaresine ibraz etmek,
- Özel mührünün korunmasını sağlamaya yönelik bütün gerekli tedbirleri almak.

75) İZINLI GÖNDERİCİ YETKİSİNDE İHLAL DURUMLARI NELERDİR?

İzinli gönderici yetkisinin kullanımında Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin bu yetkiye ilişkin usul ve esaslarına uyulmak zorundadır.

Bu usul ve esaslara ilişkin ihlaller iki ayrı kategoride sınıflandırılabilir.

Kategori A;

- Rejim ve tesis kısıtlamalarına uymama, (1000 veya 3141 ya da 3151 rejim kodları dışında gümrüklü sahadan başka yerden işlem yapılması, kendi yetki kapsamı tesisleri veya ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin izin kapsamı tesisleri ya da gümrük sahası dışındaki yerlerden işlem yapılması gibi),
- Yetki kapsamı dışı eşya ve riskli eşya kısıtlamalarına uymama (ihracatı kayda bağlı bir eşyanın gümrüğe getirilmek yerine kendi tesislerinden transit edilmesi veya riskli bir eşyayı, bu türden eşyayı taşımaya yetki alınmadan gümrüklü sahadan başka bir yerden taşımak gibi),
- Yetki kapsamı tesislerde güvenli alan bulundurmama,
- İhraç edilecek eşyayı, eşya taşıta yüklü bekletiliyorsa ayrıca taşıma aracını, çıkış izni verilene kadar güvenli alanda bekletme zorunluluğuna uymama,
- Gümrük idaresi tarafından muayene edileceği bildirilen eşyayı, eşya taşıta yüklü bekletiliyorsa ayrıca taşıma aracını güvenli alanda bekletmemek, eşyaya/taşıma aracına müdahale etmek,
- Yetki kapsamında, izin verilenlerden başka özelliklerde olan mühürler kullanmak ve mühürleme esaslarına uymamak.
- Yetki yükümlülüklerine uymamak.

Kategori B;

- Güvenli alana ilişkin hususlara uymamak (kamera ile sürekli olarak izleme, eşya giriş çıkışlarını kayıt altına alma gibi),
- Güvenli alana alınan eşyaya ilişkin gerekli kontrolleri yapmamak,
- Yetki kapsamında taşınan eşyanın kap, ağırlık ve/veya adet olarak ihracat beyannamesi kapsamında beyan edilenden farklı olması,

76) İHLAL DURUMUNDA UYGULANACAK YAPTIRIMLAR NELERDİR?

Kategori A'da ve Kategori B'de yer alan ihlallere ilişkin idari yaptırım prosedürleri birbirinden bağımsız olarak yürütülür.

I. Kategori A'da yer alan ihlaller için;

Aşama 1: Kategori A'da yer alan ihlallerden herhangi birinin birinci kez gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin 3 ay süreyle askıya alınır.

Aşama 2: 3 aylık askıya alma süresinin sona ermesini takip eden 3 yıl içerisinde Kategori A'da yer alan ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin bu sefer 6 ay süreyle askıya alınır.

Aşama 3: 6 aylık askıya alma süresinin sona ermesini takip eden 3 yıl içerisinde Kategori A'da yer alan ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin bu sefer 2 yıl süreyle askıya alınır.

I. Kategori B'de yer alan ihlaller için;

Aşama 1: Kategori B'de yer alan ihlallerden herhangi birinin gerçekleşmesi halinde, izin sahibi ilk iki seferde uyarılır ve hakkında Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir.

Aşama 2: İkinci uyarıyı takip eden üç yıl içerisinde Kategori B'de yer alan ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin 3 ay süreyle askıya alınır.

Aşama 3: 3 aylık askıya alma süresinin sona ermesini takip eden 3 yıl içerisinde Kategori B'de yer alan ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin bu sefer 6 ay süreyle askıya alınır.

Aşama 4: 6 aylık askıya alma süresinin sona ermesini takip eden 3 yıl içerisinde

Kategori B'de yer alan ihlallerden herhangi birinin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanunu'nun 241/1'inci maddesi uyarınca idari para cezası verilir ve bu izin bu sefer 2 yıl süreyle askıya alınır.

Diğer taraftan;

- İçinde bulunulan takvim yılının sonunda 500 transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamında eşya transit edilememiş olması halinde,
 - › Yetki, bir sonraki takvim yılı içerisinde bu tutara ulaşıncaya kadar askıya alınır.
- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesine artık sahip olunmaması halinde,
 - › Yetki, bu belge yeniden alınıncaya kadar askıya alınır .
- Yetki kapsamı tesislerden herhangi birinin, yetkilendirme koşullarını kaybetmiş olması halinde,
 - › Koşullar yeniden sağlanıncaya kadar bu tesislerden yetki kapsamında işlem yapılmasına izin verilmez.

77) GERİ ALMA PROSEDÜRÜ NASIL İŞLETİLİR?

İzinli gönderici yetkisinden yararlanılmasından vazgeçilmesi halinde izin geri alınır. Vazgeçilen bu yetkiye, yetkilendirilmiş yükümlü statüsü ile taşımacı yetki belgesine sahip olunması ve gerekli sayıda transit işlemi gerçekleştirilmesi koşuluyla ve başvuruda bulunmak suretiyle yeniden sahip olunması mümkündür.

BÖLÜM 4: DİĞER BASİTLEŞTİRİLMİŞ UYGULAMALAR

78) EKSİK BEYAN USULÜ NEDİR?

Beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmeden beyanda bulunulmasıdır. Bu belgeler, tescil tarihinden itibaren 1 ay içerisinde gümrüğe getirilmelidir. Bu süre ilgili gümrük müdürlüğüne 3 aya kadar uzatılabilmektedir.

79) EKSİK BEYAN USULÜNDEN KİMLER FAYDALANABİLİR?

Eksik beyan usulünden, tüm yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri ayrıca başvuruda bulunulmasına gerek kalmaksızın ve ek koşullar aranmaksızın sertifikanın geçerli olduğu süre boyunca yararlanabilirler.

80) EKSİK BEYAN USULÜNE GÖRE SONRADAN GETİRİLEBİLECEK BELGELER NELERDİR?

Eksik beyan usulü sadece aşağıdaki belgeler için uygulanabilir.

- Fatura,
- A.TR Dolaşım Belgesi,
- Menşe ispat belgeleri,
- Teslim şekli gereği ibrazı gereken navlun makbuzu ve sigorta poliçesi,
- İşlenmiş tarım ürünlerinin serbest dolaşıma sokulması halinde ibrazı gereken işlenmiş tarım ürünleri analiz sonuç raporu.

81) EKSİK BEYAN USULÜ HANGİ DURUMLARDA ASKIYA ALINIR?

Eksik belgelerin ek süreler dahil süresi içinde gümrüğe getirilmemesi halinde, eksik beyan usulünden yararlanma hakkı bu belgeler getirilinceye kadar askıya alınır. Bu ihlalin 3 defa tekrarı halinde ise, eksik beyan usulünden yararlanma hakkı ayrıca 6 ay askıya alınır. Bu ihlalin bundan sonra tekrar edilmesi halinde, bu defa ayrıca 2 yıllık askıya alma işlemi uygulanır.

82) KISMİ TEMİNAT NEDİR?

Gümrük antrepo, gümrük kontrolü altında işleme ve geçici ithalat rejimlerinde işlem gören eşya için ithalat vergilerinin tamamı yerine sadece %10'u oranında teminat alınmasına yönelik bir kolaylıktır.

83) KISMİ TEMİNAT UYGULAMASINDAN KİMLER FAYDALANABİLİR?

Kısmi teminat uygulamasından, tüm yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri ayrıca başvuruda bulunulmasına gerek kalmaksızın ve ek koşullar aranmaksızın sertifikanın geçerli olduğu süre boyunca yararlanabilirler.

84) KISMİ TEMİNAT UYGULAMASI HANGİ DURUMLARDA ASKIYA ALINIR?

Kısmi teminat uygulamasından yararlanma hakkı, ekonomik etkili gümrük rejimleri kapsamında ödenmesi gereken kesinleşmiş gümrük vergileri, faiz ve para cezalarının tebliğ edilen ödeme süresi içerisinde ödenmemesi ihlalinin ikinci kez tekrarı halinde 2 yıl süreyle askıya alınır. Kişinin sahip olduğu götürü teminat yetkisinin askıya alınmış olması halinde de, kısmi teminat uygulamasından yararlanma hakkı askıya alınır.

85) GÖTÜRÜ TEMİNAT NEDİR?

Götürü teminat, sertifika sahibi için belirlenmiş tutardaki teminatın her işlem için ayrı ayrı teminat verilmeksizin, teminata bağlanması gereken tutardan bağımsız olarak ve herhangi bir düşüm yapılmaksızın 1 yıl süreyle kullanılabilen bir teminat türüdür.

86) GÖTÜRÜ TEMİNAT UYGULAMASINDAN KİMLER FAYDALANABİLİR?

Bu uygulamadan, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri bu uygulama için başvurmaları ve istenilen tutarda banka veya özel finans kurumlarından alınacak süresiz teminat mektubunun ibraz etmeleri koşuluyla faydalanabilirler.

87) GÖTÜRÜ TEMİNAT YETKİSİ BAŞVURUSU NEREYE VE NASIL YAPILIR?

Başvurular;

- Yetkilendirilmiş yükümlü başvurusu sırasında yetkili Bölge Müdürlüğüne veya,
- Daha önceden yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası alınmış ise sertifikayı düzenleyen Bölge Müdürlüğüne,
- Götürü Teminat yetkisi Başvuru Formu doldurularak yapılır.

88) GÖTÜRÜ TEMİNAT TÜRLERİ NELERDİR?

GÖTÜRÜ TEMİNAT YETKİSİNİN KAPSAMI		
Teminat Gösterilecek Kamu Alacağı		Götürü Teminat Türü
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun eki (I) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan eşyanın ithalinde ödenecek özel tüketim vergisi dahil	Dahilde işleme rejimi dahil, bu Yönetmeliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri ve sair vergiler	GTR1-ÖTV.IA
	Dahilde işleme rejimi dışında bu Yönetmeliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri ve sair vergiler.	GTR2-ÖTV.IA
4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun eki (I) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan eşyanın ithalinde ödenecek özel tüketim vergisi hariç	Dahilde işleme rejimi dahil, bu Yönetmeliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri ve sair vergiler	GTR1
	Dahilde işleme rejimi dışında bu Yönetmeliğin götürü teminat hükümlerinin uygulanabileceği eşyaya ilişkin gümrük vergileri ve sair vergiler.	GTR2

89) GÖTÜRÜ TEMİNAT UYGULANMASINDAN YARARLANABİLMEK İÇİN VERİLECEK TEMİNAT NASIL BELİRLENİR?

Götürü teminat yetkisi için verilmesi gereken teminat tutarı, başvurunun yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük 1 yıllık süre içerisinde yapılan teminatlı işlemlerin toplam tutarının %10'udur. Ancak bu toplam tutardan bağımsız olarak

verilmesi gereken teminat tutarının alt ve üst limitler bulunmaktadır. Bu limitler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Götürü Teminat Tutarı	Alt Limit	Üst Limit
GTR1-ÖTV.IA	250.000 Avro	10.000.000 Avro
GTR2-ÖTV.IA	75.000 Avro	10.000.000 Avro
GTR1	250.000 Avro	2.000.000 Avro
GTR2	75.000 Avro	2.000.000 Avro

Götürü teminat tutarları başvurunun yapıldığı Bölge Müdürlüğü tarafından belirlenmektedir.

90) GÖTÜRÜ TEMİNAT YETKİSİNİN GÜNCELLENMESİ GEREKİR Mİ?

Götürü teminatın geçerlilik süresi 1 yıldır. Bu yetkinin kullanılmaya devam edilmesinin istenilmesi halinde geçerlilik süresinin bitimine 1 ay kala yeniden başvuruda bulunularak yetkinin güncellenmesi sağlanmalıdır. Hesaplanan teminat tutarının bir önceki teminat tutarından fazla çıkması halinde aradaki fark için ek teminat mektubu veya daha yüksek tutarda yeni bir teminat mektubu verilmesi gerekir. Hesaplanan tutarın bir öncekinden daha düşük çıkması halinde ise, daha önce verilmiş olan teminat mektubu yerine daha düşük tutarlı yeni bir teminat mektubunun verilmesi mümkündür.

Daha önce üst limitlerden verilmiş teminat mektubunun verilmesi durumunda ise, güncelleme başvurusunda bulunulmasına gerek yoktur.

91) GÖTÜRÜ TEMİNAT YETKİSİ HANGİ DURUMLARDA ASKIYA ALINIR?

Götürü teminat yetkisi dört durumda askıya alınır:

1- Süresi içerisinde güncelleme başvurusu yapılmamış olması.

- Güncelleme başvurusu yapıp güncelleme işlemleri tamamlanıncaya kadar askıya alınır.

2- Götürü teminat yetkisini haiz sertifika sahibinin ticaret unvanının değişmesi ancak bu değişikliğe ilişkin götürü teminat yetkisi yenileme işlemi için başvuruda bulunulmaması.

- Yeni unvana göre düzenlenmiş en az aynı tutardaki teminat mektubu ibraz edilinceye kadar askıya alınır.

3- Götürü teminat yetkisi için verilen teminatın kapsadığı kamu alacağıının süresi içinde ikinci kez ödenmemesi.

- 2 yıl süreyle askıya alınır.

4- Verilen teminatın herhangi bir nedenle geçerliliğini kaybetmiş olması.

- Yeni bir teminat ile değiştirilinceye kadar götürü teminat yetkisi askıya alınır.

5- Kısmi teminat uygulamasından yararlanma yetkisinin askıya alınmış olması.

- Kısmi teminat yetkisinin askıya alınmasının bitimine kadar götürü teminat yetkisi askıya alınır.

92) GÖTÜRÜ TEMİNAT YETKİSİ HANGİ DURUMLARDA GERİ ALINIR?

Sertifika sahibinin götürü teminat uygulamasından yararlanmaktan vazgeçmesi durumunda götürü teminat yetkisi geri alınır. Bu durumda, götürü teminat kapsamındaki tüm gümrük vergileri ve diğer vergiler tutarının %20 fazlasıyla teminata bağlanır ve götürü teminat yetkisi için verilen teminat iade edilir.

93) ONAYLANMIŞ İHRACATÇI KİMDİR?

İhracatta yerinde gümrükleme, basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR dolaşım belgesi düzenleme ve vize etme, eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı/EUR.MED fatura beyanı düzenleme izinlerinden en az birine hak kazanmış kişilere onaylanmış ihracatçı denilmektedir.

94) BASİTLEŞTİRİLMİŞ İŞLEM KAPSAMINDA A.TR DÜZENLEME VE VİZE ETME İZİNİ NEDİR?

Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme ve vize etme izni, kişinin A.TR dolaşım belgelerini yetkili kuruluşa onaylatma zorunluluğu olmadan kendisinin düzenleyebilmesi ve düzenlediği A.TR dolaşım belgelerini gümrük

idaresine ibraz etmek zorunda kalmadan dolaşım belgesine konu eşyayı ihraç edebilmesine olanak sağlayan bir kolaylıktır.

95) BASİTLEŞTİRİLMİŞ İŞLEM KAPSAMINDA A.TR DÜZENLEME VE VİZE ETME İZİNİNDEN KİMLER FAYDALANABİLİR?

Başvurudan önceki bir yıl içerisinde en az 50 adet A.TR dolaşım belgesi düzenleyip vize işlemlerini tamamlamış olan yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne hak kazanmış kişiler, talep etmeleri halinde, bu izinden faydalanabilirler.

96) BASİTLEŞTİRİLMİŞ İŞLEM KAPSAMINDA A.TR DÜZENLEME VE VİZE ETME İZİNİ HANGİ DURUMLARDA ASKIYA ALINIR?

Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme ve vize etme izninin kullanımında 2006/10895 sayılı Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar ile Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin bu izne ilişkin usul ve esaslarına uyulmak zorundadır.

Bu usul ve esaslara aykırı davranılması halinde;

- İzin sahibi ilk iki ihlalde yazılı olarak uyarılmaktadır,
- İkinci uyarıyı takip eden 3 yıl içerisinde ihlalin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, bu izin 6 ay süreyle askıya alınmaktadır,
- 6 aylık askıya alma süresinin sona ermesini takip eden 3 yıl içerisinde yeniden ihlalde bulunulması halinde, izin bu sefer 2 yıl süreyle askıya alınmaktadır.

97) BASİTLEŞTİRİLMİŞ İŞLEM KAPSAMINDA A.TR DÜZENLEME VE VİZE ETME İZİNİ HANGİ DURUMLARDA GERİ ALINIR?

Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme ve vize etme izni, izin sahibinin talep etmesi halinde geri alınmaktadır.

98) EŞYANIN KIYMETİNE BAKILMAKSIZIN FATURA BEYANI/EUR.MED FATURA BEYANI DÜZENLEME İZİNİ NEDİR?

Eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı/EUR.MED fatura beyanı düzenleme izni, kişinin serbest ticaret anlaşması yapılan ülke veya ülke gruplarıyla tercihli ticarete, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında tarım ürünlerinin tercihli ticaretinde ve ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Rejimi kapsamında gerçekleştirilen tercihli ticarete, fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı kapsamında, ihracat eşyasına ilişkin herhangi bir kıymet sınırlaması olmaksızın karşı ülkede tercihli tarife uygulanmasına olanak sağlayan bir kolaylıktır.

99) EŞYANIN KIYMETİNE BAKILMAKSIZIN FATURA BEYANI/EUR.MED FATURA BEYANI DÜZENLEME İZNİNDEN KİMLER FAYDALANABİLİR?

Başvurudan önceki bir yıl içerisinde aynı eşyanın en az 50 adet EUR.1 veya EUR.MED dolaşım belgesi düzenlenmesini gerektiren ihracatını yapmış olan yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne hak kazanmış kişiler, talep etmeleri halinde, bu izinden faydalanabilirler.

100) EŞYANIN KIYMETİNE BAKILMAKSIZIN FATURA BEYANI/EUR.MED FATURA BEYANI DÜZENLEME İZİNİ HANGİ DURUMLARDA ASKIYA ALINIR?

Eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı/EUR.MED fatura beyanı düzenleme izninin kullanımında serbest ticaret anlaşması yapılan ülke veya ülke gruplarıyla tercihli ticarete, Türkiye ile Avrupa Birliği arasında tarım ürünlerinin tercihli ticaretinde ve ülkemiz tarafından tek taraflı olarak tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi rejimi kapsamında gerçekleştirilen tercihli ticarete esas alınan Menşe Protokollerini iç hukukumuzla aktaran Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmelikler ile Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin bu izne ilişkin usul ve esaslarına uyulmak zorundadır.

Bu usul ve esaslara aykırı davranılması halinde;

- İzin sahibi ilk iki ihlalde yazılı olarak uyarılmaktadır,
- İkinci uyarıyı takip eden üç yıl içerisinde ihlalin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, bu izin 6 ay süreyle askıya alınmaktadır,
- 6 aylık askıya alma süresinin sona ermesini takip eden 3 yıl içerisinde yeniden ihlalde bulunulması halinde, izin bu sefer 2 yıl süreyle askıya alınmaktadır.

101) EŞYANIN KIYMETİNE BAKILMAKSIZIN FATURA BEYANI/EUR.MED FATURA BEYANI DÜZENLEME İZİNİ HANGİ DURUMLARDA GERİ ALINIR?

Eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı/ EUR.MED fatura beyanı düzenleme izni, izin sahibinin talep etmesi halinde geri alınmaktadır.

BÖLÜM 5: EMNİYET VE GÜVENLİK KONTROLLERİNE İLİŞKİN KOLAYLIKLAR

102) DAHA AZ VE ÖNCELİKLİ OLARAK KONTROL VE MUAYENEYE TABİ TUTULMA KOLAYLIĞI NEDİR?

- Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri diğer yükümlülere göre daha az belge kontrolüne ve muayeneye tabi tutulur.
- Yetkilendirilmiş yükümlü tarafından verilen gümrük beyannamesi kapsamındaki sevkiyat risk analizi sonucunda belge kontrolü veya fiziki muayene için seçildiğinde, gümrük idaresi söz konusu kontrol ve muayeneyi öncelikli olarak yapar.

103) AZALTILMIŞ ZORUNLU BİLGİLERDEN OLUŞAN ÖZET BEYAN VEREBİLME KOLAYLIĞI NASIL KULLANILIR?

- Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi ithalatçı ve ihracatçılar tarafından Gümrük Yönetmeliği'nin 10 no.lu ekinde belirtilen azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verilebilir.
- Örneğin, taşıtın kimliği, yükleme/boşaltma yeri, brüt ağırlık, nakliye

ücreti, ödeme şekli, eşyanın bulunduğu yer vb. hususlara ilişkin kutuların doldurulması zorunlu değildir.

104) EMNİYET VE GÜVENLİK KONTROLLERİNE İLİŞKİN DİĞER KOLAYLIKLAR NELERDİR?

Gümrük mevzuatı uyarınca halihazırda uygulanmakta olan mavi hat kolaylığından yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişiler de faydalanacaklardır.

Mavi hat eşyanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadan teslim edildiği bir uygulamadır. Mevcut mavi hat uygulamasında, eşyaya ilişkin gümrük işlemlerinin eşyanın taşıttan indirilmeksizin yapılmak istenilmesi halinde, bu eşyanın mavi hatta işlem görmesi mümkün değildir. Bu durumda eşyanın belge kontrolünün veya eşyanın fiziki kontrolünün mutlaka yapılması gerekir. Ancak yetkilendirilmiş yükümlüler böyle bir sınırlamaya tabi tutulmayacaklardır ve taşıt üstü işlemlerinin mavi hatta işlem görmesi mümkün olabilecektir. Böylece taşıttan gümrük sahasında bekleme süresi azaltılacaktır.

105) EMNİYET VE GÜVENLİK KONTROLLERİNE İLİŞKİN İHLAL DURUMLARI NELERDİR?

Emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylıkların kullanımında Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinin bu kolaylıklara ilişkin usul ve esaslarına uyulmak zorundadır.

Bu usul ve esaslara ilişkin ihlaller şunlardır;

- Gümrük beyannamesinin tescil tarihinde mevcut olduğu halde, beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bir ya da daha fazlası ibraz edilmeden eşyanın teslim alınması,
- Mavi hatta işlem gören ihracat beyannamesine eklenmesi zorunlu olmayan ancak beyan sahibi tarafından saklanması gereken belgelerden bir veya daha fazlasının mevcut olmaması,
- Mavi hatta işlem görmemesi gereken eşyaya ilişkin beyannamenin yükümlünün beyanından kaynaklı olarak mavi hatta işlem görmesi,

- Mavi hat kapsamında ithali veya ihracı gerçekleştirilen eşyanın beyana aykırı olması.

106) İHLAL DURUMUNDA UYGULANACAK YAPTIRIMLAR NELERDİR?

Aşama 1: İzin sahibi ilk iki ihlalde yazılı olarak uyarılır ve hakkında Gümrük Kanununun 241/1 maddesi uyarınca idari para cezası uygulanır.

Aşama 2: İkinci uyarıyı takip eden üç yıl içerisinde ihlalin tekrar gerçekleştirilmesi halinde, Gümrük Kanununun 241/1 maddesi uyarınca idari para cezası uygulanır ve bu kolaylık 6 ay süreyle askıya alınır.

Aşama 3: 6 aylık askıya alma süresinin sona ermesini takip eden 3 yıl içerisinde yeniden ihlalde bulunulması halinde, Gümrük Kanununun 241/1 maddesi uyarınca idari para cezası uygulanır ve izin bu sefer 2 yıl süreyle askıya alınır.

BÖLÜM 6: DÜNYADA YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ UYGULAMASI

107) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜNE İLİŞKİN ULUSLARARASI DÜZENLEMELER NELERDİR?

Yetkilendirilmiş yükümlü olgusu, Dünya Gümrük Örgütü'nün güvenli ticaretin desteklenmesi için oluşturulan geleceğin uluslararası gümrük modelinin temel yapı taşlarından biridir. Yetkilendirilmiş yükümlü konseptinin özü Gümrük-Özel sektör arasında işbirliği esasına dayanır. Yükümlüler, uluslararası taşımacılık kapsamındaki eşyayı yetkisiz dış müdahalelerden koruyacak düzeyde yüksek kalitede iş akışlarına sahip olduklarını kanıtlamaları halinde gümrük idaresi tarafından Yetkilendirilmiş Yükümlü olarak akredite edilebilmektedirler.

Çoğu DTÖ üyesi yetkilendirilmiş yükümlü modelini benimsemiştir ve önümüzdeki birkaç yıl içerisinde çoğu gümrük idaresinin yetkilendirilmiş yükümlü programlarını yürürlüğe koymaları ve bu programın dünya çapında yaygınlaştırılması beklenilmektedir. Başlıca yetkilendirilmiş yükümlü veya benzeri programları aşağıdaki ülkeler yürürlüğe koymuş durumdadır;

- ABD (C-TPAT; Terörizme Karşı Gümrük-Ticaret İşbirliği)
- AB üye ülkeleri (AEO; Yetkilendirilmiş Yükümlü)
- APEC (Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği) Üyeleri (AEO)
- Yeni Zelanda (SES; Güvenli İhracat Tertibi)
- Singapur (STP; Güvenli Ticaret Ortaklığı)

Tüm bu programların kökeninde güvenli ticaretin desteklenmesi yer alsada her birinin yaklaşımı farklıdır. Örneğin ABD ihracatçıları bu programa dahil etmezken AB'nin AEO programı arz zinciri içerisindeki tüm yükümlülere açıktır. AB'nin AEO programının diğerlerinden en büyük farkı daha kapsamlı olmasıdır çünkü güvenliğin yanı sıra basitleştirilmiş usulleri de kapsamaktadır ve böylelikle gümrük vergileri dahil bütün gümrük mevzuatına uyumluluk ile ilintilidir.

108) DÜNYADA HANGİ ÜLKELERDE YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ UYGULAMASI BULUNMAKTADIR?

Avrupa Birliği'ne üye ülkeler ile Amerika Birleşik Devletleri, Arjantin, Cezayir, Çin ve Hong Kong, Dominik Cumhuriyeti, Guatemala, İsrail, İsviçre, Kanada, Kenya, Kolombiya, Kore, Kosta Rika, Malezya, Meksika, Norveç, Singapur, Ürdün, Yeni Zelanda ve Zambiya olmak üzere toplam 46 ülkede yetkilendirilmiş

yükümlü uygulaması bulunmaktadır. Avrupa Birliği'nde yaklaşık 10 bin adet yetkilendirilmiş yükümlü bulunmakta* olup bunların yarısından fazlası Almanya'da geri kalanlar ise başta Hollanda ve Fransa olmak üzere üye ülkelerde faaliyet göstermektedir.

Diğer taraftan ABD'de yaklaşık 10325 bin, Güney Kore'de 292 ve Japonya'da 482 adet yetkilendirilmiş yükümlü bulunmaktadır.

*Rakamlar Compendium of Authorized Economic Operator (AEO) Programmes 2012 yılı çalışmasından alınmıştır.

109) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ ULUSLARARASI ARENADA NEDEN ÖNEMLİDİR?

11 Eylül saldırılarından sonra, sınır geçişlerinde ve uluslararası ticarete güvenliğin sağlanması ile ticaretin kolaylaştırılması arasındaki dengenin nasıl sağlanacağı sorusu gündeme gelmiştir. Sorunun çözümüne yönelik olarak yürütülen müzakereler sonrasında yetkilendirilmiş yükümlü kavramı geliştirilmiştir.

Bunun temel amacı güvenli arz zincirleri oluşturulmasıdır. Çünkü zincirin her halkası, ilk çıkış noktasından (konteynerin doldurulduğu tesis) nihai varış noktasına (konteynerin boşaltıldığı tesis) kadar, farklı yetkilendirilmiş yükümlü programları altında olsa bile güvenli addedilmiş olacaktır. Bu, uluslararası ticareti büyük ölçüde hızlandıracak ve kolaylaştıracaktır. Aynı zamanda uluslararası ticaretin güvenli bir şekilde yürütülmesini sağlayacaktır.

110) KARŞILIKLI TANIMA ANLAŞMASI NEDİR?

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip firmaların bu kolaylaştırmalardan sadece kendi ülkelerinde değil, yetkilendirilmiş yükümlü uygulamasının yürütüldüğü diğer ülkelerde de yararlanabilmesi için ülkeler arasında karşılıklı tanıma anlaşması yapılmış olması gerekmektedir. Ülkeler müzakereler sonrasında karşılıklı tanıma anlaşması imzalayarak birbirlerinin yetkilendirilmiş yükümlü statülerini tanırlar ve anlaşma tarafı diğer ülkelerin yetkilendirilmiş yükümlülerini kendi yetkilendirilmiş yükümlüleri ile eşdeğerde tutarlar.

Aralarında karşılıklı tanıma anlaşması bulunan başlıca ülkeler:

ABD	Güney Kore Kanada Japonya Ürdün Yeni Zelanda Avrupa Birliği
Japonya	Avrupa Birliği Kanada Singapur Yeni Zelanda ABD
Kanada	Singapur Güney Kore ABD Japonya
Güney Kore	Singapur Yeni Zelanda ABD Japonya Kanada
Avrupa Birliği	İsviçre Norveç ABD Japonya

Karşılıklı tanıma antlaşması için görüşmelere devam eden ülkeler:

Japonya-Malezya, Japonya-Güney Kore, Japonya-Çin, Güney Kore-Çin, Singapur-Çin, Singapur-Yeni Zelanda, Singapur-ABD, AB-Andora, AB-San Marino, AB-Çin, İsviçre-Norveç

BÖLÜM 7: YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ UYGULAMASININ FAYDALARI

111) YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ UYGULAMASININ FAYDALARI NELERDİR?

I. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü Sahiplerine Doğrudan ve Dolaylı Faydaları

- Boşaltma,
- Yükleme,
- Eşya ve aracın beklemesi

gibi masrafların ortadan kalkması

- Gümrük idaresiyle daha iyi ilişkiler ve işbirliği artışı.
- Piyasada güvenilir kişi olarak tanınma ve daha çok tercih edilme.
- İş ilişkileri içinde olunan kişileri daha iyi tanıyabilme.
- Sevkiyatlardaki gecikmelerde azalma.
- Daha ileri düzeyde planlama.
- Daha fazla müşteri sadakati.
- Emniyet ve güvenlik açıklarından kaynaklı vakalarda azalış.
- Hırsızlık vakalarında ve kayıplarda azalma.
- Mala zarar verilmiş vakalarında azalış.
- Çalışanları daha iyi tanıyabilme.
- Tedarik zinciri ortakları arasında güvenilirlik ve iletişim artışı.
- Tedarik masraflarının azalması ve tedarikçilerle işbirliğinin artması.
- Sigorta masraflarının azalması.

II. Yetkilendirilmiş Yükümlü Olmayan Kişilere ve Gümrük İdaresine Faydaları

- Gümrük idaresinin iş yükünün hafifletilmesi.
- Gümrük idaresi tarafından riskli sevkiyatlara daha çok odaklanabilmesi ve kaçakçılık faaliyetleriyle daha etkin mücadele edilebilmesi.
- Gümrüklerdeki yığılmanın önlenmesi.
- Gümrüklerdeki eşya hareketlerinin ve araç sevkiyatlarının hızlandırılması.

III. Uygulamanın Makro-Ekonomik Faydaları

- Yasal ticaretin kolaylaştırılması ve yasadışı ticaretle mücadelede etkinliğin artırılması.
- Ülkenin uluslararası rekabet gücünün artması.
- Ülkenin yabancı yatırımlar için daha cazip hale gelmesi.
- Dış ticaretin hızlı ve kolay yapıldığı bir ülke olarak tanınma.
- Uluslararası piyasalarda ticaret ortağı olarak daha çok tercih edilme.
- Uluslararası ticaretteki emniyet ve güvenlik açıklarının azaltılması yoluyla güvenli ticaretin teşvik edilmesi.
- İşlemlerin daha az maliyetli ve daha hızlı gerçekleştirilmesi yoluyla ihracatın desteklenmesi.
- Uluslararası standartlarda daha etkin ve verimli çalışan, daha yüksek rekabet gücüne ve daha iyi iç kontrol süreçlerine sahip firma sayısında artış sağlanması.

IV. Uygulamanın Uluslararası Faydaları

- Maliyet azalışından ve süre kazanımından kaynaklı rekabet gücü artışı.
- Yurtdışı alıcılara eşyayı zamanında teslim edebilme.
- Uluslararası pazarlarda tedarikçi olarak daha çok tercih edilme.
- Uluslararası piyasalarda güvenilir olarak tanınma.
- Yabancı yatırımcılar tarafından iş ortaklığında tercih edilme .
- Karşılıklı tanıma anlaşması yapılan ülkelerde yetkilendirilmiş yükümlü olarak kabul edilme ve o ülkede yetkilendirilmiş yükümlüler için sağlanan ayrıcalıklardan müteakibliyet esasına dayanılarak faydalanabilme.

